SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIII | 3236 SO. HALSTED STREET | Penktadienis, Rugsėjo-Sept. 11 d., 1931 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 37

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Ir vėl adv. F. Bagočius.
Ministeris be trečdalio.
Airių bažnyčia ir lietuviai.
Mokslo nenauda.

Kartą mes šioje vietoje pažymėjom, kad į SLA. prezidentus socialistai rengiasi statyti adv. F. Bagočių. "Naujienos" atvirai ir griežtai tam užginčijo.

Bet štai pereitam ketvirtadienį tos pačios "N" jau atvirai siulo p. Bagočiaus kandidaturą. Tai irgi savotiška diplomatija, kurios mes kol kas dar negalim suprasti.

Pulk. Rusteika žymiai figuruoja voldemarinkų byloj. Esant jam slaptos policijos viršininkų jis buvo užpultas ir peiliu sužeistas. Iš tos priežasties jis neteko trečdalio savo pajėgų.

Tačiau, nežiurint į šį trukumą p. Smetona paskyrė jį vidaus reikalų ministeriu. Matyt ten darbas nelabai komplikuotas..

Genevoje prasidėjo tautinių mažumų kongresas, kur dalyvauja ir lietuviai, stengdamiesi iškelti aikštėn Vilniaus reikalus.

Sarbiausia rolę lošia vokiečiai ir ukrainiečiai. Lenkai šį kongresą atvirai boikotuoja, tur but todėl, kad jiems daugiausia tenka į kailį.

Chicagos lietuvių centre—Bridgeporte įsteigė airių katalikų bažnyčią, kurioj viskas vedama anglų kalboj. Didžiuma choristų ir lankytojų yra musų tautos žmonės. Parapijos mokykloj randasi keli šimtai lietuvių vaikų.

Ar bereikia aiškesnio pavyzdžio kaip su pagalba bažnyčios mus ištautina?

Neužilgo p. kardinolo įsakymu visos musų parapijos ims vartoti svetimą kalbą.

Panašaus reiškimo nepastebėsi pas musų priešus lenkus. Politikos keliu, jie išsiderėjo, kad visose Chicagos aukštesniose mokyklose "High School", butų įvesta lenkų kalba. Per laikraščius ir draugijose jie ragina mokintis tos kalbos ir šimtai užsirašo. Bet ar vienoj Amerikos viešoj mokykloj yra įvesta lietuvių kalba? Daugelis musų gal gėdintųsi mokintis.

Buvęs Ispanijos karalius Alfonsas, kurį žmonės išvijo ir paskelbė respubliką, dar vis tikisi atgauti sostą.

Jis pareiškė: "Nors aš šiandien neturiu darbo, bet aš neabejoju, kad laikui bėgant monarkija vėl sugrįžš į Ispaniją ir kad aš atgausiu savo profesiją."

Jis esąs priešingas atgauti sostą jėgos pagelba, nes jėga ir prievarta esančios visuomet pavojingos.

Jis baigdamas savo pasikalbėjimą pridurė: "Aš gerbiu savo žmonių valią ir pasilieku ištrėmime, bet aš tikiu į teisingumą ir gerus norus Ispanijos žmonių atsteigime dinastijos."

Sir O. Lodge, žymus Anglijos mokslininkas tiki, kad mokslo stebuklai per paskutinį 100 metų buvo paojingi žmonijai; kuri nepaspėjo tiek sužmonėti, kad galėtų kartu eiti su mokslu.

Jis pareiškė, kad šiandieniniam pasauliui truksta žmoniškumo, ir pakol žmonija nepatobulės, mokslo stebuklai bus jos priešais.

Didžiausiu išradimu jis laiko telefoną, nors ir tas esąs tik nesąmonė.

Lietuva Veda Derybas Su Vatikanu

Tikisi Prieiti Prie Greitos Sutarties.

KARD. PACELLI PRIŽADA SUDRAUST KUNIGUS NUO POLITIKOS.

Nebetolimas laikas, kuomet Lietuvos valdžia ir Vatikanas vėl gyvens draugingai ir siųs vieni kitiems dovanas ir palaiminimus.

Pereitam birželio mėnesy Lietuva tik ko neatsidurė paklydusių avelių tarpan, išvydama iš Kauno popiežiaus nuncijų Bartaloni. Nesusipratimas įvyko del to, kad nuncijus perdaug užsistojo skriaudžiamus krikščionis-demokratus.

Išpradžių Vatikanas gerokai įsiširdijo ir savotišku budu rengėsi atkeršyti Lietuvai, butent — jis paliepė visiems katalikams melstis už musų nepaklusnią tautą. Stebuklingu budu toji malda suminkštino ir dabartinių Lietuvos ministerių širdį, kuri irgi yra katalikiška.

Ačių tam, konfliktas neilgai tęsės. Pradėjo plaukti notos, važinėti kurjerai iš Kauno į Romą ir atgal. Šiomis dienomis Vatikano politinė žvaigždė — kardinolas Pacelli pareiškė, jog: "derybos vedamos rimtai ir patenkinančiai." Abi pusės žada nusileisti. Lietuvos valdžia gins tikėjimą, o popiečius palieps kunigams neiti atvirai prieš Smetoną ir jo bendradarbius.

Gen. Pershing sveikina "Evangeline", kuri dalyvavo perstatyme Vermonto kovos, kuri surengė Amerikos veteranai.

Pavadino Briandą Europos Capone.

LONDONAS. — Vienas iš laikraščių išspausdino karikaturą, kurioje Prancuzija buvo atvaizduoja kaipo Europos raketierių viršininkas.

Ta karikatura buvo užvardinta "Europos Capones." Joje buvo atvaizduotas P. Laval ir A. Briand sėdinti "Prancuzijos raketos raštinėje" užsikėlę kojas ant milžiniško stalo.

Briandas buvo parodytas telefonuojant savo pagelbininkui. Wassat? jis paklausė. Ar kaip kurie vyrai nesipainioja po musų teritoriją, "Nudėk juos, vaike, nudėk juos."

Nuogaliai Atsisako Mokėti Mokesnius.

Montrealis. Nuogalių draugystės nariai atsisakė mokėti mokesnius ir kad tas jų atsisakymas butų reikšmingesnis, jie paradavo, nuogi, miestelių gatvėmis ir reikalavo, kad valdžia atšauktų tuos įstatymus, kuriais reikalaujama mokėti mokesnius.

Juos pasekė konservatyvis elementas, taipgi atsisakydamas mokėti valdžiai mokesnius.

TEISĖJAS ATSISAKĖ SUTUOKTI JAUNUOLĘ

Connecticut valstijos teisės leidžia kiekvienam teisėjui sutuokti, arba ne, merginos jaunesnes kaip 16 metų.

Kuomet viena tokių jaunuolių kreipėsi pas teisėją W. Mangan prašydama kad jis ją sutuoktų su vyru 21 metų, teisėjas įsakė jai palaukti dar vienus metus, nes jis netikęs į ankstybus apsivedimus.

Papa Nepralaimėjęs Ginče Su Mussolini.

Vatikano Miestas. Pasibaigus ginčams tarp popiežiaus ir Italijos valdžios ir pasirašius sutarčiai, kurią vaduojantis dvasiškijai yra užginama maišytis į politiką ir visos lig šiol pusiau politinės, pusiau tikybinės organizacijos bus uždarytos ir paliktos tik grynai tikybinės draugijos; visos tikybinio pobudžio organizacijos galės naudoti vien tik Italijos tautinę veliavą: valdžiai nepatinką tų organizacijų vadai turės buti pašalinti; jaunimo auklėjimu rupinsis valdžia.

Atsakydamas į spaudos pareiškimus, kad bažnyčios pozicija esanti nusilpninta, Vatikano organas, "Osservatore Romano," pareiškė, kad butų tikras absurdas manyti, kad popiežius nusileidęs Italijos valdžiai. Esą, visuomenė buvusi suklaidinta viešo sutarties pranešimo, kuriame nebuvę galima įsigilinti į visas ypatybes.

Kaip žinoma, dvasiškija pasižymi giliu filosofiškų tiesų žinojimu ir todel ji bando įrodinėti, kad net nugalėjime galima rasti pergalę.

INDIJOS FANATIKAI RENGIASI KARUI

Bombay. Dvi Indijoje gyvenančių hindusų giminės rengiasi karui. To karo priežastimi yra nesusitaikymas ar laike vestuvių dainavimo svečiai privalo ploti rankomis, ar ne.

VOKIETIJA PERKA AMERIKOS KVIEČIUS

Berlynas. Agrikulturos ministerija pranešė, kad Vokietija pasirašiusi sutartį su Juntinėmis Valstybėmis, kuria vaduojantis Vokietija pirksianti Amerikos kviečius. Per 1932 m. busią nupirkta 200,000 tonų.

Kaip Amerikos Miestai Rupinsis Bedarbiais.

Artinantis žiemai ir darbams nei kiek negerėjant, įvairiuose miestuose kuriasi tam tikri komitetai, kurie stengsis apgyti nuo bado ir šalčio tukstančius vargo prispaustų bedarbių. Kadangi tų komitetų sąstatas ir veikimo budai bei srytys yra skirtingi, tai pranešim apie tuos miestus, kur gyvena daugiausiai lietuvių.

BALTIMORĖS mėras paskyrė komisiją, kuri rinks aukas iš turtingesnių ir iš dirbančių darbininkų. Visi miesto darbininkai, išskyrus ugniagesius, prisižadėjo paaukauti vienos dienos uždarbį į mėnesį ant bedarbių.

BIRMINGHAM. Šis miestas stengsis padėti savo bedarbiams suteikdamas kaip kuriems iš jų darbų, miesto pagerinimo ir pagrąžinimo darbe. Taipgi bus renkamos aukos ir stengiamasi gauti Raudonojo Kryžiaus pagelba.

CLEVELAND. Mistas išleido $1,000,000 bondsus pagelbėjimui labdaringoms organizacijoms. County taip pat paskyrė $1,400,000 ir atsiklausia balsuotojų dėl pakėlimo mokesnių. Jei tas užsimojimas nebus žmonių patvirtintas, tai bedarbiai susilauks kritingos padėties.

DETROITAS. Kadangi miestas negali išleisti daugiau bondsų, tai federalinės valdžios pagelba yra labai reikalinga. Couzens paaukavo $1,000,000 ir komisijos planuoja sukelti $9,000,000. Mėras pareiškė, kad jeigu turtingieji nepadės, tai valdžios pagelba yra butinai reikalinga.

BOSTONAS. Mėras Curley praneša, kad jo pasistengimu šių metų biudžete buvo paskirta 6,000,000, kurie bus sunaudoti bedarbių naudai. Taipgi bus stengiamąsi pastumėti viešuosius darbus, taip, kad butų galima apseiti be aukų ir federalinės valdžios pagelbos.

HARTFORD. Mėras pareiškė, kad jo miestas stengsis pagelbėti bedarbiams padalinant darbus tarp kiek galint daugiau darbininkų, mokant jiems po 40 centų į valandą. Jo miestas nenoris "dole" nei federalinės valdžios maišymosi. Jeigu miestas nepaiegs pasirupinti bedarbiais, tai tuomet bus kreipiamąsi į valstiją.

PITTSBURGAS. Mėras pareiškė, kad jo miesto administracija stengsis kooperuoti su įvairioms komisijoms, kad suteikti darbo kiek galint daugiau darbininkų. Jis sako, kad atsižvelgiant į sunkų ekonominį krizį, kuris siaučia visam pasauly, federalinės valdžios pagelba gali buti reikalinga.

VOLDEMARININKŲ BYLA PASIBAIGĖ

VOLDEMRAS RASTAS NEKALTU

Garsioji Voldemariinkų byla, kuri tęsės veik 12 dienų—pasibaigė. Voldemaras ir 10 kitų išteisiti; 12 suokalbininkų gavo po metus kalėjimo, o pulk. Rusteikos užpuolikai Vaitkevičius gavo 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir Pupalaigis 12 metų sun. darbų kalėjimo.

Teismas ėjo prie uždarų durų ir buvo labai atsargiai elgtasi kai su kuriais liudininkais, kad neparodžius tikros padėties tautininkų partijos viduje.

Išteisinimas Augustino Voldemaro rodo, kad jau jis nėra pavojingas dabartinei santvarkai.

Pietų Afrikos Lietuvių Gyvenimas.

Pietų Afrikoje gyvenanti lietuviai, paskutiniu laiku sujudo kurti eksporto ir importo bendrovę, kurios tikslas bu siąs gabenti ir pirkti Lietuvos prekes ir tuo pačiu laiku platinti Lietuvoje P. Afrikos prekes.

Kadangi tam darbui pritaria Lietuvos konsulas P. Afrikai p. V. K. Račkauskas, tai manoma, kad gal but, bus galima užmegzsti prekybinius ryšius tarp Lietuvos ir Pietų Afrikos.

Tai yra pagirtinas P. Afrikos lietuvių užsimojimas, nes tik turėdama plačią rinką, Lietuva išvengs baisios bedarbės, kuri vargina visą pasaulį.

Po Lietuvą Pasidairius

SOVIETŲ LENKŲ PASIENY CHOLEROS ŽYMĖS

"Segodnia" 229 nr. įdėjo žinią, kad prie lenkų-SSSR. sienos, Minsko gubernijoj, Samochvalavičių kaime pasirodė choleros epidemija. Laikraščio žiniomis septyni žmonės šia liga jau mirė. Pranešama, kad esą dėl silpnos sanitarinės pagalbos cholera ten plečiasi toliau.

Lietuvos sveikatos departamentas sąryšy su tuo jau susirupino, kad ši liga per Vilniaus kraštą neateitų ir į Lietuvą. Į Lietuvą atsikraustyti iš ten cholerai esą ypač lengva Nemunu.

Katalikai Kaune Nori Įsteigti Savo Universitetą

Praėjusiais metais vyriausybė parengė Lietuvos Universitetui naują statutą: visi fakultetai, išskyrus tiktai Teologijos Filosofijos fakultetą, buvo reformuoti. Daugely fakultetų buvo sumažinta katedrų ir profesorių skaičius. Neseniai vyriausybė reformavo ir Teol.-Filosofijos fakultetą. Krikščionys reforma nėra patenkinti. Kaip pranešama, K. V. C. valdyba nutarusi Kaune steigti naują katalikišką universitetą. Katalikiško universiteto programą išdirbs Lietuvos Katalikų Akademija.

MIRĖ 117 METŲ MOTERIS

Tryškių vals., Atonių kaime š. m. rugpiučio mėn. 14 d. mirė Ivanavičienė Rozalija sulaukusi, giminių apskaičiavimu, šimtą septynioliką metų amžiaus. Velionė buvo ištekėjusi tik vieną kartą ir pagimdžiusi devynis vaikus, kurių penki mirė, o keturios mergaitės gyvena. Mergaičių vaikai jau turi didelius sunus ir dukteris.

DUMAI IŠDAVĖ DEGTINDARIUS

Kvedarnos punkto policininkas, eidamas per Kvedarnos valsč., Padvarininkų kaimą, pastebėjo pas Juozą Raudonį iš jo gyvenamo namo kamino labai rukstant dumus. Užėjęs butan patikrinti, rado Raudonį su žmona beverdant naminę degtinę. Policininkui norint paimti bravorą, Raudonis puolė policininką ir besidraskydamas išmušė langų stiklus ir susižeidė dešinę ranką, gi jo žmona tuo metų išslapstė bravoro dalis.

Bažnyčiai Sugriuvus Užmušta 15 Žmonių

Berlynas.—Netoli Vilniaus sugriuvo bažnyčia, ir griudama užmušė 15 žmonių ir 10 sužeidė.

MARTINAS YČAS,

šiomis dienomis staigiai susirgęs, gydytojų patariamas, išvyko gydytis užsienin.

TILŽĖS GIEDOTOJŲ DRAUGIJA KLAIPĖDOJ

Pereitam mėnesy Klaipėdoj atsilankė garbingi svečiai: Tilžės giedotojų draugijos choras. Choras turi apie 50 narių. Jam dirigavo giedotojų draugijos steigėjai ir pirmininkas d-ras Vydunas ir p. Milatis. Choras, surengė koncertą Palangoje, ir Klaipėdoje (šaulių namo salėje). Praneštos dainos susilaukė labai didelio pritarimo ir turėjo buti iš dalies pakartotos. — Po koncerto svečiams "Viktorijos" viešbutyje buvo suruošta vakarienė. Ta proga pasakė kalbas: p. Bruvelaitis, d-ras Vydunas, p. Jagomastas, p. Brakas ir rašytoja Rutelionienė. Tarp kitko buvo nurodyta į tai, kad Tilžės giedotojų draugija, kuri Mažojoj Lietuvoj uždegė pirmą tautinio pasišventimo ugnį, ir šiandien kitoms Maž. Lietuvos organizacijoms tebėra skatinančiu pavyzdžiu. — Grynas koncerto pelnas skiriamas Tilžės lietuvių namams statyti.

Uždėjo Areštą Petrulio Dvarui.

Jau keli metai, laikas nuo laiko laikraščiai parašo, kad buvęs min. pirm. ir finansų min. V. Petrulis yra traukiamas teismo atsakomybėn. Esą jis padaręs tokių darbelių, kurie su ministerio pareigomis jokiu budu nesuderinami.

Laikraščiai taip pat rašinėjo, kad p. Petrulis beministeriaudamas per daug praturtėjęs.

Dabar laikraščiai vėl praneša, kad Vyr. Tribunolas uždėjęs p. Petrulio dvarui areštą. Mat, iškeltoje p. Petruliui byloje finansų ministerija esanti patiekusi 230 tukstančių litų ieškinį, kuriam apdrausti ir yra uždėtas paminėtas areštas.

Be to, p. Petrulis esąs laisvas tiktai už 300 tukstančių litų užstato.

Iš šitų žinių galima spręsti, kad p. Petrulis tikrai atsisės kaltinamųjų suolė.

New Yorkas Pripažino Šarkį Amerikos Čempionu.

New Yorko valstijos atletikos komisija, savo susirinkime nusprendė pripažinti Jack Šarkį (Žukauską) Amerikos kumštynių čempionu ir pareiškė, kad sekančios muštynės tarp Šarkio ir P. Carneros, kurios įvyks Spalio 1 d., busiančios už Amerikos čempionatą.

Komišija, darydama šį nuosprendį neatsižvelgė į Max Šmelingą, kurį ji suspendavo, nei į M. Walker, kuris išėjo lygiomis su Šarkiu.

Promoteris Johnsonas pareiškė, kad laimėtojas tų kumštynių busiąs suporuotas su Jack Demsey.

Į LIETUVĄ

Rašo J. Lulevičius.

Gerbiami Šandariečiai! . . ..

Pirm negu pradėsiu dalytis kelionės įspudžiais, noriu tarti širdingiausį ačių visiems draugams už surengta mums išleistuvių vakarėlį ir suteiktas dovanėles; o po draug ir p. Matui Biekšai už gerą ir nuoširdų aprupinimą visais kelionės reikalais, apie ką parašysiu toliaus. Va je — buvau visai pamiršęs paspausti dešinę, gal jau biski pertoli nuo esančių, — p. Zolpiui ir Šiliui už jų pasidarbavimą per kraustime musų "bagažo".

O dabar eisime prie pačios kelionės.

Rugpiučio 5-31, palydėjus keliems musų draugams, 10:-25 val. ryte išdumėm New York'o link; — sakau išdumėm, nes, teisybę pasakius, tas traukinis lėkė visą laiką "bliaudamas" ne savu balsu, lyg žinodamas, kad mes skubim į tėviškę — Lietuvą.

Gana išalkę, nutraukėm į valgomąjį vagoną, kad užganėdinus griešną kuną.

Pasitaikė atsisėsti, rodosi, su vienu iš musų piliečių, kuris pažvelgė į mane, aš į jį, bet vienas kitam nieko nesakėm. Užbaigus pietus patarnautojas atnešė bliuduką vandens nuplauti pirštams, bet mano kaimynas pamanė, kad gal del "tipso", tai tuojaus kliukšt "kvoterį" į tą indą. Bet pamatęs, kad apsiriko, labai paraudo, kad jau net ir man ausys užkaito ir nukiutino jis savais keliais.

Į New York'ą pribuvom apie 9 val. ryte, kur mus pasitiko p. J. Brundza, mano moters pusbrolis. Atsibučiavę iki valiai, traukėme apžiurėti garsųjį New Yorką.

P-nai Brudzai mus priėmė taip, kaip tėvai sulaukę savo vaikus kur iš užjurio; valgydino pukiausiais valgiais ir kitokiais pridėčkais, taip kad, rodos, musų tėviškė negalės susilyginti savo širdingumu.

Dabar, beveik, jau 12 val. kaip randamės ant laivo. Kambariai, patarnavimas ir valgis yra labai puikus. Apžiurėjus visą personalą, nors, teisybę pasakius, gražuolių dar nepasitikau, kurios butų patraukę žvilgsnį arba nustebinę. Daugumoje švedai ir šiaip kitų tautų žmonės. Lietuvių, sako, važiuoja apie 70 ypatų, tarpe musų artistas J. Vaičkus ir kun. Albavičius— yra palydovais.

Skirtumas tarpe turistinės ir trečios klesos yra labai didelis, kaip kambariuose, valgyje ir švarume. Trečia klesa tiesiog įzoliuota nuo visų.

Taigi šiuom syk baigsiu, nes skubiu prie "baro" ir šalto alučio, o jau kaip ten pripuolu, tai jus patys suprantate... — Sudiev!

PS. Aš ir žmonelė jaučiamės labai gerai.

(bus daugiau)

Kas Galės Buti Teisėjais Lietuvoje.

Valstybės tarybos redakcijos komisija paruošė naują teisėtumų sutvarkymo įstatymą.

Pagal naują įstatymą teisėjai turi buti ne jaunesni, kaip 35 metų amžiaus.

Jie turi buti Lietuvos piliečiai ir turi turėti Lietuvos universiteto juridinio fakulteto diplomus.

Teisėjais negali buti: 1) tie, kurių teisės yra apribotos, 2) kurie buvo teisiami, 3) kuriuos teismas pašalino iš tarnybos arba advukaturos, 4) kurie yra pripažinti skolintojais, nepajėgiančiais užmokėti savo skolų, 5) kuriems, sulig teismo nutarimu, paskirti globėjai.

Apskrities teismo, apeliacijos rumų ir Vyr. tribunolo nariais gali buti tokie, kurie jau tam tikrą laiką buvo teisėjais.

Asmuo, vienus metus buvęs advokatu, gali buti paskirtas taikos teisėju. Tas, kuris buvo 5 metus advokatu — apsk. teismo teisėju, 10 m. — apeliacijos teismo ir 20 m. —Vyr. tribunolo teisėju.

Klaipėdos krašto teismo nutarimu skunąams tirti Vyr. tribunole bus paskirti 2 Klaipėdos krašto teisėjai.

Teisėjui uždrausta: 1) turėti kokią nors kitą valstybės arba savivaldybės tarnybą (jis tik gali buti mokytoju ir dėstyti teisės mokslą), 2) dalyvauti prekybos įmonėse, 3) užsiimti tokiu darbu, kuris sumažintų jiems pasitikėjimą. Priklausyti politinei partijai, bendruomenei arba sąjungai. Teismo kandidatas gali buti apskr. teisme ir apeliacijos rumuose. Teismo kandidatas gali buti Lietuvos pilietis, kuris baigė Lietuvos universiteto juridinį fakultetą. Budamas 2 m. teismo kandidatu, laiko egzaminus. Jei egzaminų iš karto neišlaikė, tai gali su Teisingumo ministerio sutikimu laikyti antrą sykį. Bet jei nepavyksta antrą kartą išlaikyti, tai tuomet buna pašalinti. Po egzaminų išlaikymo dirba dar vienus metus ir gali buti paskirtas taikos teisėju ir teismo tardytoju. Teismo pirmininkas gali jam pavesti kaltinamuosius ginti.

Katalikų Universiteto Statutas Dar Juod raštyje.

Pareiškė prof. Pakštas.

Katalikų mokslo akademijos rektorius prof. Pakštas, katalikiško universiteto steigimo reikalu korespondentui paaiškino:

— Steigti katalikų universitetą reikalas radosi po teologijos filosofijos fakulteto reformavimo. Universiteto statutas kol kas randasi dar tik juodraštyje, o ar mes jį šiais metais suspėsime patiekti atatinkamoms įstaigoms, ar universitetą įsteigsime greit, tai laiko klausimas.

— Ar daug fakultetų manoma iškarto įsteigti?

— Tegul iškarto mes įsteigsim tik vieną filosofijos fakultetą, bet jeigu, laikui bėgant, vėl kas metai įsteigiam po vieną, tai per penkis metus jau turėsim penkis fakultetus.

— Kokį skaičių numatote klausytojų?

— Iš karto studentų skaičius gali buti lygus profesorių skaičiui, bet tai ne naujiena, užsienių universitetuose tokių atsitikimų pasitaiko daug, bet jeigu buna gerai pastatytas, tuomet susiranda pakankamai ir klausytojų. — Tas pats gali buti ir busimam universitete.

— O iš kur manoma imti lekturą ir lėšos. Kalbama, kad iš Vokietijos?

— Vienam fakultetui, šiems metams užteks savų pajėgų, bet paskui gal truputį ir pakviesime iš užsienio, nes savų gali nepakakti. Kai dėl užsienių profesorių kalbos nemokėjimo, tai nereikia bijoti, nes pav. Latvijos universitete daugelis profesorių pradžioje nemokėjo latvių kalbos, kaip ir pas mus lietuvių, tačiau nesiskundžiama tuo.

— Ką Vokietiją? Vokietija čia neįeina į jokias sąskaitas. Jeigu manom apie lėšas, tai greičiau iš Amerikos, o bendrai joks biznierius nekalba apie savo lėšas. Iš karto mums — lekturai, kad ir nebus jokio atlyginimo, tai vistik mes tą darbą atliksim ne del pinigų, o iš smagumo.

Turiu pastebėti, kad čia mano reiškiamos mintys neturi jokio oficialinio ar galutino pobudžio. Tik po kelių savaičių dalykai bent kiek paaiškės.

"D. N."

Medaliai paminėjimui dviejų šimtų metų nuo Jurgio Washingtono, pirmojo Amerikos prezidento gimimo.

Kuomi Yra Moteris

Kuo aršiausių moterų priešu buvo graikų poetas Simonides. Jis pasakė: "Moteris ir skendimas nuosavo laivo yra lygi nelaimė vyrui; o išminčius Salamonas, lig ir jam prieštaraudamas, tai apibudino moterį sakydamas: Dora moteris yra kaipo prekybinis laivas iš tolimų kraštų vežantis maistą."

Toliau Simonidas sako: "Moteris yra audra namuose ir ramybės naikintoja", o pranašas Sirakas atsako: "Moteris, mylinti šeimyniškumą ir trokštanti namiškiams labo yra vyro džiaugsmas ir jam suteikia ramų gyvenimą."

Vėl Simonidas, neužsileisdamas, sako: "Moteris yra nuolatinė bausmė", o Solomonas jam atkerta, sakydamas: "Moteris rupinas vien tik apie vyro labą ir nedaro jam pikta visą gyvenimą".

Simonidas šaukia: "Moteris yra žvėrių bičiulė!!", o Maižiešius atsako: "Jinai yra Dievo atvaizdas ir vyro pagelbininkė".

Simonidas burnoja: "Moteris yra išpuošta kaltė", o pranašas Sirakas sako: "Moteris yra degantis žibintuvas ant aukuro ir aukso ramstis sidabrinės sėdynės — sosto".

Simonidas sako: "Moteris yra piktybė butina — reikalinga", o Salamonas atsako: "Tas, kuris įgijo moterį-pačią, įgijo ką tai naudingo ir labai gero".

Simonidas sako: "Moteris yra sunki našta", o pranašas Sirakas atsako: "Jinai yra tobula dovana ir vyro palink smintoja".

Simonidas supykęs šaukia: "Moteris yra kuobiauriausiu ir kuoaršiausiu žvėriu ir nuodinga gyvatė", o Salomonas juokdamąsis iš jo piktumo, atsako: "Moteris yra maloni, kaip elnė ir graži kaip gazelė — tyrų stirna".

Simonidas dar priduria: "Moteris yra vyro vergė", o Salomonas sušunka. "Ne! /jinai yra jo aukso vainikas!"

Kartą paklaustas graikų išminčius Aristotelis, kodel jis taip labai gerėjas gražiomis moterimis, jis atsakė taip: "Taip klausti gali tik neregis!"

Tat: kuomi yra moteris?

—M. D.

Arutis.

KAD?

Kad aš paukštelis bučiau
Ir sparnelius turėčiau,
Skrisdams kas rytas vakars,
Tave miela regėčiau...

Karštai spausčiau prie širdies
Daug, daug ką pasakyčiau,
Kuomet taye mergele
Tiktai ašai išvyščiau...

Juk tarp medžių žaliųjų,
pavaikštinėti eitum,
Ten daug svajų saldžiųjų,
Draugėje mes atskleistum...

Ten tykų vakarėlį,
Apie meilę kalbėtum,
Beklausant paukščių giesmės,
Meilę širdys' auklėtum...

Kaip linsma yr' gyventi,
Kuomet širdis jus myli...
Ir džiugias dienas leisti,
Kai svajonės netyli...

Bet neturiu tos laimės
Tave šiandie matyti,
Ir savo širdies skausmo
Tau vienai apsakyti

Ach mylima mergele!
Nors nematau aš tavęs,
Bet myliu tave vieną
Nestosiu tau dainavęs...

Iš širdies meilės žodžiai,
Skambės dėl tavęs miela,
Kad valandos nuobodžios
Suramintų man sielą...

Senovės Liekanų Ieškojimai Apuolės Pilekalny

Rasti daiktai iš X šimtmečio rodo lietuvių santykius su Skandinavais.

Apuolės pilekalnis savo garsiomis liekanomis patraukė žymių mokslininkų domę. Dabar laukiama, kad archeologinių Apuolės pilekalnio tyrinėjimas prisidės Latvijos archeologas dr. Šturmas ir Vokietijos — dr. Engelis, kurie netrukus žada atvykti į Apuolę.

Apuolės tyrinėjimai buvo pradėti rugpiučio 5 d. ir žada dar kiek laiko užtrukti. Prof. Volteris šiemet tyrinėja kalno paviršių ir renka Apuolės apylinkėj senuosius vietovardžius. Švedų profesorius Nermanas tyrinėja degintų kunų kapinyną iš IX—XI amžiaus. Kapinynas yra už pusės kilometro nuo kalno. Jis jau smarkiai apardytas. Tarp randamų iškasenų pasitaiko daiktų su Skandinavijos kulturos žymėmis. Prof. Nermano padėjėjas p. Sorlingas tebedirba Apuolės pilekalnio paviršiuje, tyrinėdamas šios vietos senovės buitį, kiek jos žymių galima dar susekti žemėj. Ir pas vieną ir pas kitą yra gana charakteringų radinių.

Gen. Nagevičius veda per supiltąją kalno dalį, butent per 8 met. aukščio volą, 2 skersiniu piuviu. Vienu piuviu nukertamas volo galas, o kitas vedamas skersai per volo centrą. Pirmasis piuvis jau užbaigtas ir jame vaizdžiai matosi visi dirbtiniai supilti žemės sluoksniai, kuriuose ryškiai krinta į akis anglių juostų ir molio sluoksnių gretimumas. Antrasis piuvis gerokai įpusėtas. Čia užtikta akmenų grupių, o pylimo apačioj atrasta stambių raštų, kurių paskyrimas, kaip ir akmenų, šiuo tarpu aiškinamas. Volo viršunėj atrasti keli kapai su gerokai sutrunėjusiais karstais ir griaučių likučiais. Volą bekasant, rasta ypatingai daug geležinių saidokams vilyčių galunių.

Artimiausiomis dienomis į Apuolę laukiama atvykstant mokslininkų geologų — prof. Juodelės ir prof. Ruokio.

Archeologiniai Apuolės piliakalnio tyrinėjimai savo mastu pokariniam laikotarpiui Pabaltės valstybėse yra, bene, stambiausi ir Pabaltės archeologų mokslininkų tarpe kelia didelio susidomėjimo.

—E.

Mėgins Sumažinti Muitus

26 Valstybės Stengsis Sumažinti Pasaulinį krizį

Geneva. Čia suvažiavo 26-šių valstybių atstovai, kad apsvarstyti dabartinių aukštų muitų kenksmingumą pasaulio rinkoms.

Beveik visos valstybės, norėdamos apsisaugoti nuo svetimų valstybių prekių konkurencijos, apsitvėrė aukštomis muitų sienomis.

Tą muitų pasėka sumažėjo suvartojimas įvairių išdirbinių ir ukio produktų, nes didėjant muitams ir mažėjant darbininkų uždarbiams, žmonės neišgalėjo pirkti sau reikmenų. Įvyko produktų perteklius, kuris pagimdė dabartinę bedarbę.

Tos bedarbės pasėkos matosi visame pasaulyje; žmonės skursta, valstybės bankrutuoja.

Tik viena Anglija nepakėlė savo muitų ir todel ji turi daug nuostolių. Dabar pradėjo eiti gandai, kad ji taipgi pakelsianti muitus.

Tų muitų pakėlimas butų skaudus visam, pasauliui, nes Anglijos užsienio prekyba yra didžiausia visame pasaulyje.

Taigi kitos valstybės norėdamos kaip nors sumažinti bedarbę ir neprileisti Anglijos prie muitų pakėlimo, sušaukė šią konferenciją, kurioje bus stengiamasi sumažinti muitus arba juos kaip nors stabilizuoti.

Maj. Gen. J. H. MacBrien, buvęs Kanados Karo Štabo viršininkas, paskirtas raitosios policijos vadu.

Trylikos Mėnesių Kalendorius Priimtas 24 Tautų.

Tryliktasis mėnuo bus Saulės mėnuo.

Metai greit turės tryliką mėnesių vietoj dvylikos, jei projektas, kurį paruošė Tautų Sąjunga ir kurį jau priėmė 24 valstybės, bus visų priimtas.

Šis trylikos mėnesių kalendorius bus internacionalis, "pastovus" todel poilsio dienos visame pasauly bus tą pačią dieną. Prisilaikant biblijos tvarkos poilsio diena pasiliks septintoji diena. Tokių poilsio dienų bus lygiai 4 kas mėnesį, kadangi kiekvienas mėnuo turės po 28 dienas.

Naujas tryliktas mėnuo bus įspraustas tarpe birželio ir liepos mėnesių ir bus pavadintas Sol (Saulės mėnuo). Sekmadieniai išpuls kiekvieno mėnesio pirmą, aštuntą, penkioliktą ir dvidešimts antrą dieną. Kiekvienas mėnuo prasidės su pirma ir baigsis su paskutine savaitės diena.

Įkalino Už Neteisingų Gandų Skleidimą.

Bremenas. Čia buvo suareštuoti ir nuteisti nuo keturių ligi šešių sąvaičių kalėti penki asmenys, kurie skleidė neteisingas žinias—buk vienas iš Municipalinio Taupymo banko direktorių pabėgęs ir išnešęs milionus žmonių sutaupintų pinigų.

Tos paskolos sujudino žmones, kurie pradėjo traukti lauk savo pinigus ir sujudino banko valdytojus.

Prancuzija Mėgina Aeroplaną Del Lakiojimo Dausomis.

Paryžius. Prancuzijos karo aviacijos valdininkai mėgina aeroplaną, kuris galėsiąs lakioti nuo trijų ligi penkių mylių aukštumoje.

Valdžia paskyrė 1,000,000 del to aeroplano išvystymo. Jis yra padirbtas iš metalo ir turi sujungtą iš keturių menčių propelerį.

Naudojant tam tikrą pompavimo systemą, to aeroplano viduje visuomet busią palaikoma vienodas oro spaudimas.

Iškilus tris ir pusę mylios tas aeroplanas galėsiąs lėkti nuo 300 ligi 470 mylių į valandą.

PRADĖS DIRBTI 5 DIENAS Į SĄVAITĘ

Bostonas. Burmistras Curley pranešė, kad pradedant sausio 1 d. miesto darbininkai pradės dirbti po penkias dienas į sąvaitę, kad nors dalinai sumažinti bedarbių skaičių. Tas įstatymas palies 7,000, iš 20,000 darbininkų.

Tas įstatymas nepalies ugnagesių, policijos, mokyklų ir miesto ligoninių darbininkų, skaičiuje 13,000.

GAUS DARBO 100,000 ŽMONIŲ

Wašingtonas. Valdžia pranešė, kad su pirma Sausio busią nusamdyta 100,000 darbininkų įvairiems statybos darbams, kuriais rupinsiantis valdžia.

Tel. Prospect 7960-61

It's time to BUY...

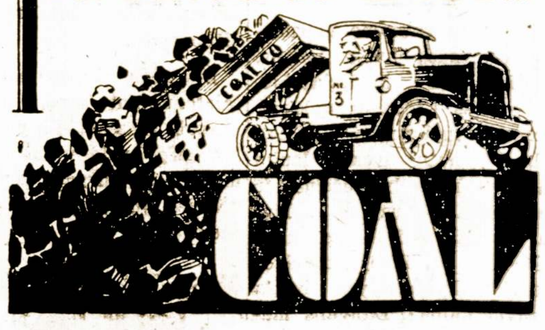

Atlas Fuel Company

LIETUVIŲ ANGLIŲ YARDAS

Lai jusų anglių aruodas esti jusų taupumo sąskaita. Jus negalite pralaimėti pinigų investuojant juos į jums reikalingas anglis. Pasinaudok sumažintomis vasaros kainomis.

DAR TEBĖRA LAIKAS GAUTI ANGLIS UŽ SENAS KAINAS. DUOKIT UŽSAKYMUS TUOJAUS!

Mes parduodame įvairios rušies anglis — del Hot Water ir stymo boilerių ir virtuvių pečių.

Pocahontas, beduminės, Pennsylvanijos kietos anglys antracitas, Black Ban Lump, Consolidation Millers Creek and Kopper Coke. Taipgi Sahara anglys.

Specialės kainos, mokant cash.

4913-19 So. Paulina St.

Near 49th STREET, CHICAGO, ILLINOIS

V. Gapszewicz, Pres. R. F. Gapszewicz, Sec.-Mgr.

Beard'o Penkių Metų Planas Amerikai

Rašo J. J. Hertmanavičius

Dabartiniu laiku, kuomet vienoj turtingiausių pasaulio šalių milijonai bedarbių miršta badu; kuomet beveik šimtas biznio įstaigų žlunga į dieną ir per mėnesį šimtas bankų turi uždaryti duris; kuomet biržos ir kasdieninių reikmenų kainos, 1929 metais iškilusios į padangęs, kasdieną puola žemiau ir žemiau bedugnėn, nunešdamos didelius ir mažus žmonių sutaupytus turtus, ir žinant, kad niekur nėra daroma jokių pastangų tam apverktinam dalykų stoviui pagerinti, nusiminimas ir beviltis rytojaus laukimas užgulė nelaiminguosius, nunešdamas jų pasitikėjimą dabartine visuomenės tvarka.

Mažai save galime nuraminti žinodami kad šis ekonominis krizis yra pasaulinis; tai tik padidina žmonių moralinio stovio nusmukimą, sukelia neramumą, akstinama nepasitenkinimo ir galinčio bet kuomet išsiveržti visu smarkumu. Toks nepasitenkinimas buvo kilęs žmonių tarpe prieš Francuzų Revoliuciją, aštuonioliktame amžiuje, ir dabartiniais laikais prieš Rusijos Revoliuciją. Žlugimas Vokietijos finansinio stovio tik pasunkino nepakenčiamą ekonominį padėjimą, ir anot Mr. Gerard'o žodžių, jis gali duoti pradžią ekonominiui chaosui, paliečiančiam visą Europą ir galinčio prasiplatinti po visą pasaulį.

Visos valstybių valdžios ir prekybos ir pramonės sluogsniai pripažįsta, kad padėjimas yra kritiškas, bet deja, vienintelis budas kuriuo jie mano besiartiančiai katastrofai užstoti kelią, yra tik piniginio kredito prailginimu.. Kad perkėlimas milijonų dolerių iš vieno banko į kitą nepataisys ekonominio padėjimo aiškiai parodo dabartinis Suvienytų Valstijų didžiųjų bankų susijungimas. New Yorke ir Chicagoje turime sukoncentruotas milžiniškas pinigų sumas, bet tai nei kiek nepagerino nusmukusį prekybos ir pramonės stovį. To ekonominio pasaulio krizio pagerinimui reikia ieškoti nuodugnesnių vaistų: Pirmiausiai turime pagalvoti kaip prašalinti priežastys, bet ne jų rezultatus. Trumpai pasakius yra reikalingas naujas ekonominis planas, kuris užtikrintų darbą visiems, kurie iš to daro pragyvenimą, o prekybai ir pramonei — biržos ir prekių kainų pastovumą ir šiokį tokį atlyginimą už įdėtą kapitalą.

Vienas tokių ekonominių planų yra siulomas Charles A. Beard'o "The Forum" žurale, liepos mėnesiui, 1931, pavadintas "Penkių Metų Planas Amerikai", į kurį turėtų atkreipti domę netik valdžia ir biznio sluogsniai, bet visi piliečiai, nes kiekvienam šalies projektui, įvykdinti ir padaryti pasekmingu visų žmonių pagelba ir kooperavimas yra butinai reikalingas.

Mr. Henry Goddard Leach, Forum'o redaktorius, komentuodamas apie planą redakcijos įžangoje, tarp kito ko pastebėjo:

"Šiame numeryje įdedame musų skaitytojų apsvarstymui planą, išvystytą Mr. Charles A. Beard'o, veterano politikos profesorio ir valdžios ir Amerikos ekonominio gyvenimo istoriko." Ir baigdamas: "Jeigu kas mano turis geresnį planą už p. Beard'o, Forum norėtų nuo jo išgirsti."

Įžangniame redakcijos straipsnio paragrafe, red. Leach sako:

"Suvienytų Valstijų Prekybos ir Pramonės Rumai buvo susirinkę Atlantic City ir tarp kito ko kalbėjo apie reikalingumą nacionalės ekonominės komisijos ir plano, kuris užtikrintų visiems darbą, bet Rumai susirinkimą uždarė nenutarę nieko konkretaus. Tarptautiniai Pramonės ir Prekybos Rumai buvo susirinkę Washingtone, ir darbus pabaigė priimdami rezoliucija, kuri nepasako nieko tikro. Kalbėdamas prieš šį didį viso pasaulio plutokratų susirinkimą, "vienas geriausių finansų ministerių nuo Alexandro Hamiltono laikų," negalėjo nieko geresnio patarti, pasitenkindamas vien kilniu, bet neaiškiu patarimu laikytis drąsos. Washingtone niekas ryškaus nebuvo pasiulyta kokiu budu iškelti Vakarų kapitalizmą iš to raisto į kurį jis yra įpuolęs.

"Musų garsios biznio galvos neturi nei kiek daugiau sumanumo už jų pajuokiamus politikierius. Ar musų pramonės vadai ištikro mano golfą lošti iki dabartinis šešių milijonų bedarbių skaičius pakils iki dešimties milijonų žiemai besiartinant, ir radikališkesni darbininkai tiek bus įerzinti, kad jie pradės vartoti dinamitą naikindami visus jų turtus patekusius į jų rankas.

"Forum, budamas opinijos ir kritikos žurnalas, nėra suvaržytas jokių atsargumo ribų, ir mes ketiname duoti pradžią, spauzdindami ekonominius planus Amerikai."

Beard'o Plano Konspektas

Mr. Beardas kalba apie savo planą ilgam straipsnyje, kuris sutrauktas štai kaip atrodo:

1. Nacionalė Ekonominė Komisija, įsteigta ir Kongreso autorizuota, kurioje butų reprezentuojama svarbiausios industrijos ir tuo budu galėtų atsiekti koordinavimo.

2. Shermano ir Claytono anti-trustiniai aktai turėtų buti atsakyti. Visos pramonės surištos su Komisija ir visos kitos, pasiekiančios aukšto koncentracijos laipsnio, paskelbtos visuomenės patarnavimo įstaigoms, subjektai užtikrinto kapitalo indėliui ir teisiam nuošimčio principui.

3. Strategijos ir planavimo Komisija, įkainuoti valstybės turtus ir šalies produkcijos galimybes ir iš anksto apskaityti daiktų produkciją, paskirstant ją taip, kad ji ne vien atsiektų kuo didžiausį našumą nuolat augančio reikalavimo ribose, bet irgi pagerintų gyvenimą, pakeldama algas ir nužemindama kainas.

4. Saikų Biuras, sustiprintas sukoncentravus visus pramonės tyrinėjimo jėgas ir tuo budu koordinuoti tyrinėjimus, prašaliti pajėgų duplikavimą ir standarizuoti visus svarbiausius reikmenis išdirbtus po Nacionalės Ekonominės komisijos jurisdikciją.

5. Kiekviena pramonė surišta su Nacionale Ekonomine Komisija įgyti suvienytų korporacijų sindikato formą, panašią t. v. "holding Companies" su plačiomis valdymo ir tarnavimo galimybėmis. Kiekvienas sindikatas turi savo Strategijos ir planavimo Komisiją surištą su didžiąją Nacionale Ekonomijos Komisija. Sindikatas padalintas į skirtingas geografines korporacijas ir visi fabrikai vedami tų korporacijų vedėjų.

6. Skirtingas Agrikulturinis Sindikatas išstudijuoti visas derlingąsias sritis, pradėti auginti miškus tose apylinkėse, kur žemė nėra derlinga, planuoti naujus kelius ir visur išvadžioti elektrikos jėgas linijas, ir išvystyti kuo plačiausiai labiausiai produktingas krašto dalis. Įvesti plačios skalės korporatinį ukių vedimą, kur senasis budas neturėjo pasisekimo.

7. Įsteigti pardavimo sindikatą Nacionalės Ekonominės Komisijos prieglobsty, kurio darbas butų surasti budus pašalinti kuo daugiausiai transportavimo išlaidų ir sumažinti tarpininkų įsteigiant didelius šaldytuvus įvairiose šalies dalyse.

8. Įsteigti Importo ir Exporto korporacijų sindikatą ir vesti prekybą su svetimoms šalims, taip, kad Amerikai butų galima vien tik reikalingus importo daiktus, kontroliuoti svetimų valstybių paskolų ieškojimą Amerikoje ir sulaikyti finansininkus nuo pavojingo skolinimo neatsakomingoms valstybėms, neproduktyviems tikslams. Per šį sindikatą nuolatinė diplomatinė įtaka bus galima palaikyti per ekonominį spaudimą.

9. Amerikos diplomatija turėtų prisilaikyti Kellog'go Pakto, kuris rekomenduoja prisidėti prie Pasaulinio Teismo, pilnai kooperuoti su Tautų Sąjunga ir panaikinti karo skolas su sąlyga kad visos valstybės sumažins savo karo jėgas iki policijos pamato.

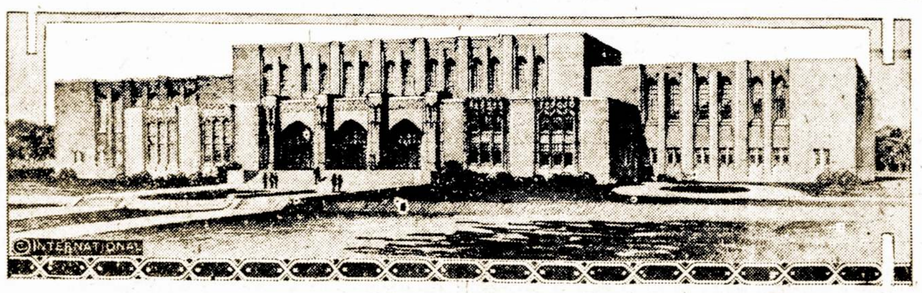

Architekto piešinys projektuomo amfiteatro, kuris bus pastatytas K. Rockne, buvusio Notre Dame univ. sporto vadu ir kuris žuvo aeroplano nelaimėje.

Musų Kultura

Rašo A. B. Strimaitis.

Dar nesulaukėme pilnai tris ketvirtadalius šimtmečio Amerikoje, musų lietuvių gyvenimo šešėlis pradeda rodytis iš priekio, kas dien eina vis ilgyn ir ilgyn. "Ką tas reiškia?" paklaus manęs skaitytojas.

Reiškia tą. Kuomet kudikis gęma, pradeda augti—bėgioti, ir pagaliaus lavintis, tol kol nepajunta ant savo pečių sunkių pareigų gyvenime, kol neneša atsakomybes, prieš visuomenę, kol eina priešais saulę, tol jis suvis nemato savo šešėlio, nes saulei šviečiant jį iš užpakalio. Paaugus ir baigus augštesnius mokslus ar suaugus į vyro amžių jau prisieina pavaduoti tuos, kurie prieš dvidešimts penkis metus buvo paėmė ant savęs atsakomybę, už šeimos auklėjimą, už viešųjų darbų vedimą, už apšvietos ir kulturos skleidimą kėlimą savo tautos vardo, gyvenimą savo ir mažiau apsišvietusių savo brolių reikalų, tuomet to amžiaus to dvidešimties, ar dvidešimts penkių metų periode, žmogui be pertraukos besirupinant, be dirbant ir mintin neateina pažiurėti į savo šešėlį, nes tuomet saulė kaip tik augštai šviečia orizonte šildydama darbininką, kuris prispaustas prie žemės braukia prakaitą, nepastebėdamas trumpo šešėlio po savo kojomis.

Bet kuomet gyvenimo saulelė pasisuka vakarų link žmogaus užpakaliu, tuomet jis išvysta savo šešėlį priešais savęs, ir pamato, kad kas valanda tas jo šešėlis eina ilgyn ir ilgyn, tol kol saulė galiaus už kalno pasikavojo, ir kas toliau?

Naktis!

Amžina naktis, kuri jau daugiau niekuomet neišnyksta. Tai kiekvieno mus pavienio žmogaus gyvenimo istorija. Jei žmogus gyvendamas nuveikė tokių darbų kuriais jo vaikai gali naudotis; ar prieš kitus didžiuotis, tai jo atmintis palieka dar kokiam laikui, o jei nieko nepaliko, tai su paskutiniu žiupsniu užbertos žemės ant jo karsto, ir visa atmintis užsibaigia, vadinasi istorijos galas ir taškas.

Su tautos gyvenimu lygiai panaši istorija, kuriai tenka gyventi kitų skaitlingesnių, kulturingesnių tautų tarpe, ypatingai mums Amerikos lietuviams, tarpe šimto dvidešimts milijonų gyventojų begalo sunki kova, už užlaikymą savistovumo, kaipo tautai, laime dar kad šioj laisvoj demokratingoj šalyje mes turime lygias teises su visais šios šalies gyventojais, turime draugijų, laisvę, spaudos laisvę, ypatos laisvę, tai galime liuosai šviestis, mokintis ir kulturintis save, tai musų gyvenimo šešėlis, dar netaip sparčiai auga ilgyn, jei ne ta laisvė, tai mus Amerikoje senei jau butų istorija baigta ir taškas pastatytas.

Matant kad musų šešėlis jau pradeda ilgyn eiti, apsistokime bent truputėlį ir padarykime savo gyvenimo peržvalgą, ant kiek mes įsigyjome mokslo, kiek sukulturėjome, ar pasiliks bent kokis atsiminimas musų busiančioms kartoms kad mes kada čion gyenome, darbavomės, ar kuomet saulė nusileis už kalno užstos amžina naktis.

Per pirmuosius dvidešimts metų musų čia gyvenimo mes nematėm savo šešėlio, nesupratome net kad mes esame lietuviais, svetimtaučiai mus vadino tankiausia lenkais, rusais, vengrais, ungarais ir dar kokiais kitokiais, bet ne lietuviais, po to kuomet jau atkeliavo musų brolių didesniais buriais, padaugino skaitlių, atsirado kulturnešių, apsišvietusių gerų tėvynainių, parodė mums musų bočių praeitį ir mus pačių kilmę, pradėjo organizuoti į draugijas, ir leisti lietuvių kalba laikraščius, kur mokyklėlės, rengti viešus susirinkimus su prakalbomis, ruošti paskaitas, spauzdinti knygas ir skleisti minių tarpe kulturos darbai ėjo sparčiai žingsniu pirmyn, augo musų visuomenės organizacijos, susivienijimai, apšvietos ir kulturos organizacijos "Tėvynės Mylėtojų Draugija", "Motinėlė" moksleivių šelpimo draugijos, "Aušra" Meno draugijos, giedorių, ir dramos rateliai, šiaip įvairių įvairiausi parengimai, su tikslu pakelti musų tautos vardą, pagelbėti musų broliams tėvynėje vesti propagandą už musų kalbos išlaikymą, už savistovumą, tai buvo periodas kad Amerikos lietuviai braukdami nuo kaktos prakaitą dirbo nepastebėdami šešėlio po savo kojomis.

O dabar ko susilaukėm?

(Toliau Bus)

Gražus Lietuvių Radio Programas.

Praeito antradienio vakare, iš stoties WGES įvyko gražus lietuvių radio programas, kuriuos reguliariai kas antradienio vakarą duoda lietuvių firma — The Peoples Furniture Co.

Šis programas taip, kaip ir visi kiti šios įstaigos duodami, buvo labai rupestingai ir su geru skoniu prirengtas, kas davė pilną pasigerėjimą klausytojams. Dainavo Kastas Sabonis, Akvilė Ančiutė, Silvija Saboniutė. Taipgi buvo pasakyta skanus juokai ir rimti pranešimai, o tarpuose, buvo pavartota keletas plokštelių, irgi parinktinių, naujų, gražių ir dar daugeliui negirdėtų.

Abelnai imant, duodami Peoples Furniture kompanijos programai yra aukštai visuomenės įvertinami ir pageidaujami.

—Rep.

TMD. Kuopų Susirinkimas.

GERBIAMAS TAMSTA:

Per keliatą metų, apleidus buvusiam sek. savo vietą, dabar begalo yra sunku surasti kokią norint tvarką jo vedamose knygose, negalima rasti kokioms kuopoms išsiųstos knygos, kokis skaitlius egz. ir kokeis metais, su kuopų mokesčiais taip pat bėda—negalima surasti tvarkos, tatai nieko kito mums nepasilieka, kaip tik šauktis jusų pagalbos, kad jus padėtumėt Centrui prieiti prie tarkos. Delto esate nuoširdžiai prašomi suteikti mums kiek galima smulkmeniškai informacijų, arba bent atsakyti į žemiau paduodamus klausimus.

KLAUSIMAI:

1. Už kuriuos metus užmokėti į Centrą mokesčiai.
2. Už kiek narių pasiųsta į Centrą.
3. Ar visiems užsimo. išduotos knygos.
4 Del kokios priežasties nesiuntėt Centrui pinigų per paskutinius metus, ar dvejus ar daugiau?
5. Ar galima pas jus dabar atnaujinti kuopą?
6. Kokio turto turi kuopa, pinigais ar literatura?
7. Paduokite visų kuopos viršininkų pilnus adresus.

Pirmininkas: Vard. ....No...St.
Sekretorius: Vard. . . No...St.
Iždininkas: Vard. .... No...St.
Kuopos NO. .....Miestas.

Informaijas siųskite šiuomi adresu:

A. B. Strimaitis,
G. P. O. Box, 127,
New York, N. Y.

—A. B. Strimaitis

Laukiniai Žmonės Yra Sveiki.

Popular Science Monthly paduoda Dr. Car Van Noorden, pareiškimą, kad laukiniai žmonės yra sveikesni, nors jie gyvena nešvarumo aplinkybėse, be supratimo dieto idant užsilaikyt sveikatoje, tai gal but priguli nuo dviejų faktų — labai mažo naudojimo druskos ir auginimą daržovių netreštoje žemėje. Druska, jis sako, sumažina kraujo spėką pasipriešinimui ligų. Kulturingas žmogus per daug jos sunaudoja, kuomet laukinis žmogus gi naudoja labai mažai, kas išeina jo paties sveikatai.

Laukiniai žmonės, paprastai, savo javus ir daržovės augina be trašų ir iš to išeina rezultatas, kad jų daržovės yra turtingesnės iodinu ir geležiu, kas žmogaus sveikatai labai yra naudingi.

Garsinkitės
Garsinkitės

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Iš NEW YORKO į KLAIPĖDA
Per Gothenburg
TIESIOGINIS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ
Informacijos ir laivakortės gaunamos pas savo agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago.

Skaitykite
SANDARĄ

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaite džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik $2.00. Įdėkite į laišką du dolerius, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisiųsite **Penkis dolerius** pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams $3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street, Chicago,

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street — Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausios demokratybės principus.

Visiems tuščjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

RUSIJA GERINASI PRANCUZAMS IR LENKAMS

Dabartiniu laiku Europoj galima pastebėti nepaprastą reiškinį. Buvusi du didžiausi priešai pradeda kalbėti apie draugiškumo ir prekybos sutartis. Sovietų Rusija, nelabai seniai pasiulė prancuzams ir lenkams pasirašyti nepuolimo aktą. Šis pasiulymas buvo maloniai priimtas, tik besiderant lenkai pakišo reikalavimą, kad tokios pat sutartys butų pasirašytos ir su Rumunija, Latvija, Estija ir Finlandija. Žinoma, Sovietų Rusija negalėjo sutikti su tuom, nes ką gi bendro turi Varšuva su Rumunija ir Pabaltijos valstybėms.

Tačiau iš Paryžiaus ateina žinių, kad pradžioj sekančio mėnesio prasidėsiančios naujos derybos, kurios gal šį kartą suteiks pageidaujamų rezultatų. Šen bei ten kalbama, jog Rusai netgi užmegs su Prancuzais sąjungą, kuri busianti nukreipta prieš anglus.

Kas gi privertė bolševikus taip staiga pakeisti savo politiką? Ne kas kitas, kaip stoka pinigų. Rusai turi parsikvietę apie 100,000 svetimų inžinierių, kuriems reikia mokėti auksu; savo penkių metų plano įvykinimui jiems reikalinga daug naujų mašinų, kurios kainuoja milijonus dolerių. Tuos pinigus tenka skolinti svetur. Pirmiau milžiniškus kreditus suteikdavo Vokietija ir Anglija. Bet dabar tos dvi šalys pačios atsidurė keblioj padėty ir neišgali skolinti. Vienintelis Europoj aukso aruodas pasiliko Prancuzija ir iš jos bolševikai tikisi gauti paskolų.

Diktatorius Stalinas paskiausioj savo kalboj pareiškė, jog Sovietams esą reikalingi kreditai, nes daugelis bankų, kurie iki šiam laikui teikė kreditą — subankrutavo arba atsidurė keblioj padėty.

Derybos tarp Rusų ir Prancuzijos sujudino Vokietiją. Vokiečiai nerimauna matydami didėjant savo priešų eiles. Lenkija, apsisaugojus iš Sovietų pusės imtų svajoti apie pagrobimą daugiau žemių ir pirmoj vietoj ji pasigrobtų Rytų Prusus, o gal ir Lietuvą. Niekas negali užtikrinti, kad Lenkija bus rami, kuomet iš rytų pusės jai nebegręs pavojus.

PAGALBA BEDARBIAMS

Jau arti dviejų metų, kaip Amerika pergyvena aštrų pramonės krizį. Bedarbių armija pasiekia neptynių milijonų, tai didžiausias skaičius, kuomet nors matytas šioj šaly.

Kuomet ekonomiškai ir bankieriai iš palengvo ješko dabartinio krizio priežasčių ir nėkaip jų negali rasti, nustojusioms darbo šeimynoms gręsia badas. Ateinanti žiema bus begalo skurdi, jeigu iškalno kas nors neparupins pašalpos.

Didieji merikos laikraščiai nori visiems įkalbėti, kad iš federalės valdžios Vašingtone negalima nieko laukti. Tegul, girdi patys žmonės rupinasi bedarbiais. Mat, turtingieji biznieriai bijosi, kad nebutų uždėta ekstra taksų maitinimui badaujančių. Pagarsėjęs Oklahoma gubernatorius "Alfalfa Bill" Murray, kalbėdamas Chicagoj Darbo Dienoje pasakė: "Kuomet pilietis yra bejėgis, tai valdžios pareiga jam padėti." Kitas žymus asmuo senatorius W. Borah pareiškė: "Vyrai ir moterys kurie nori dirbti ir kurie neranda darbo neturės buti bado marinami. Žmoniškumo reikalavimai stovi aukščiau visų kitų." Šie žodžiai aiškiai nušviečia dabartinę situaciją. Juos turėtų įsitėmyt pats prezidentas Hooveris ir jo partija.

Apart tiesioginės pašalpos bedarbiams, dar yra viena neišbandyta priemonė kovai su išsiplėtojusiu skurdu. New Yorko senatorius Wagner siulo nieko nelaukiant pradėti statybos darbus ir skirti tam nemažiau $2,000,000,000 iš federalio iždo. Kuomet ateis geresni laikai šie pinigai bus sugražinti. Koki nebutų viešųjų programa, bet primiausia reikėtų aprupinti tuos, kurie žiemai atėjus neturės maisto, kuro ir buto. tuos kurie žiemai atėjus neturės maisto, kuro ir buto.

Ė-NUI S. VITAIČIUI PASILIKUS

SLA. Pildomos Tarybos nuosprendis, beabejo, apvylė tuos, kurie tikėjos, jog p. Vitaitis bus prašalintas iš "Tėvynės" redaktoriaus vietos. Jie dabar turės dar vieną progą patriukšmauti neva apie pataikavimą saviems ir nepaisymą kitų.

Tačiau didžiuma SLA. narių bus patenkinti tokiu nuosprendžiu. Daleidžiant, kad legaliu žvilgsniu p. Vitaitis ir butų kaltas sukėlime peštynių, tai dar galutiną nuosprendį darant reiktų atsižvelgti į daugelį kitų aplinkybių, kurios greičiau užstotų p. Vitaitį. Visą tą apsvarsčiusi, SLA. Pildoma Taryba paliko jį redaktoriauti iki sekamo seimo.

Mums buvo mesta daug šiurkščių žodžių už tai kad pasklydus pirmom sensacijom, mes nešokom "linčiuoti" per spaudą apkaltintųjų. Tokiuose atsitikimuose reikia vaduotis ne tiek jausmais kiek šaltesniu protu. Ir jeigu mums reikėjo del to tiek ginčytis ir vieni kitiems prikaišioti, tai ačiu tam, kad ne visiems tinkamai suprantam ką reiškia žmogų apkaltinti ir išmesti gatvėn po to kaip jis atidavė savo geriausį gyvenimo laikotarpį organizacijos auginimui.

Reikia tikėtis, kad užsibaigus šiam incidentui bus galima pradėti gerokai suvėluota darbą traukimui Amerikos lietuvių į organizacijas ir auklėjimui jaunimo.

Apžvalga

LIETUVA TARPTAUTINIAM TEISME

Lenkija visais budais norėtų priversti Lietuvą užmegsti diplomatinius ir prekybos ryšius. Varšuvai juk negarbė, kad maža valstybė drįsta jiems priešintis. Pagaliau nusileidimas iš musų pusės reikštų atsižadėjimą Vilniaus.

Didelis spaudimas buvo daromas į Lietuvą, kad toji praleistų per savo teritoriją lenkiškas prekes. Kadangi geruoju nebuvo susitarta, tai visas klausimas tapo atiduotas Tarptautiniam Teismui Haagoj, kuris tik ką užbaigė Vokietijos ir Austrų muito klausimą. Nuosprendis buvo toks, kaip reikalavo prancuzai.

Taigi šiam teisme Lietuvą atstovauja gabus musų diplomatas p. Sidzikausks. Jo patiekti teismui argumentai prieš perleidimą lenkiškų prekių galima šiaip suglausti:

I Lietuva iki šiam laikui neatsisakė nuo Vilniaus. Komunikacija tarp šių dviejų kraštų negali but atsteigta.

II Tarptautinės sutartys, kurias Lietuva yra pasirašiusi Tautų Sąjungoj neverčia jos atidaryti gelžkelių liniją tarp Košėdarų ir Landvaravos.

Galima manyti jog Tarptautinis Teismas, kuriame figuruoja prielankios Lenkijai valstybės, atmes Lietuvos argumentus. Tuomet atsidursim keblioj padėty. Atmesti teismo nuosprendį — vargiai ar pritiktų. Priėmus — apsunkinsime diplomatinę kovą už Vilnių.

MOTERYS POLITIKOJ

Poni M. Voldemarienė, persiskirusi su savo garsiuoju vyru, išvyko į savo tėviškę— Prancuziją. Jausdamos laisviau, ji pradėjo aiškinti, kodel p. Voldemaras atsidurė nepavydėtinoj padėty. Pasak jos, visų didžiausia kaltininkė yra socialdemokratė p. Purėnienė.

"Lietuvos Žinios" atpasakoja tą dalyką kiek plačiau:

Matilda Voldemarienė, kuri dabar yra Prancuzijoje, prancuzų dienraščio "Journal de Ruan" korespondentui davė intervių apie savo vyro politinius nepasisekimus. "Journal de Ruan" 232 nr. rugp. 20 d. pasikalbėjimas su Voldemariene idėtas. Voldemarienė pareiškė, kad visų nepasisekimų priežastis ir tikroji Voldemaro nelaimių kaltininkė esanti p. Purėnienė. Mat, Purėnienė, kaip socialdemokratė, o Voldemarienės nuomone kaip bolševikė, ji negalinti nieko pakęsti, kas yra tautiška. Nuo pirmos perversmo dienos, kai tik valdžios priešaky atsistojęs Voldemaras, ponia Purėnienė prieš jį pradėjus plačią ir atkaklią kampaniją, visai nesiskaitydama su priemonėmis. P. Purėnienė, — sako ponia Matilda Voldemarienė, — visą laiką rengus prieš Voldemarą įvairius atentatus. Pirmas pasisekęs prieš Voldemarą atetatas buvęs 1928 m. gegužės 6 d. Kaune prie Valstybės teatro. Šį atentatą suorganizavus Lietuvos policija inspiruojant ir globojant p. Purėnienei. Purėnienė buvus inspiruotoja, globėja, kurstytoja...

Ta pačia proga Voldemarienė labai juodomis spalvomis charakterizuoja Lietuvos valdžios organus; musų policijos tarnautojai vadinami banditais ir laukiniais.

Beje, kaip autoritetingi šaltiniai mus informuoja, tai po tokių intervių Voldemarienei vargu busią leista sugrįžti į Lietuvą. (Voldemarienė yra Prancuzijos pilietė).

Buvo užklaustas pats prof. A. Voldemaras, ką jis mano apie šitą visą moterišką filosofiją. Pasirodo, jog jis tam tiki, nors ištikrųjų tai bus tik fantazija.

Kas teisybė, tai ne.

MELAS

Pereito "Sandaros" num. tilpo pranešimas iš New Yorko, kur buvo pasakyta, jog už p. Vitaičio apkaltinimą balsavo penki SLA. Plid. Tarybos nariai, o prieš—du.

"Naujienos", tuojau pasiskubino užginčyti ir parašė:

Kai kuriuose laikraščiose buvo pranešta, kad Pild. Taryba 5 balsais prieš 2 rado "Tėvynės" redaktorių kaltu del sukėlimo muštynių SLA. centre, bet davė jam susimylėjimą, palikdama jį jo vietoje iki seimo. Reikia pasakyti, kad tai yra netiesa. Iš tikrų šaltinių mes patyrėme, kad p. Vitaičio kaltės pripažinimas buvo priimtas Pildomoje Taryboje 6 balsais (tik pirmininkas nebalsavo).

Nenorėdami kad musų korespondentas butų paskaitytas melagiu, balsavimų rezultatus patikrinom ir radom, jog ištikro buvo taip, kaip "Sandara" parašė. Už p. Vitaičio nubaudimą balsavo p. A. Mikalauskas, p-lė p. Jurgeliutė, adv. K. Gugis, p. Raginskas ir p. Januškevičius. Priešingi buvo Dr. Klimas ir p. S. Gegužis.

Vėliau, kuomet ėjo balsavimas apie p. Vitaičio prašalinimą, tai vienbalsiai nutarta, kad palikti.

Begančio Laiko; Savi Reikalai

(Rašo Smulkutis)

Jei atvirai nekalbėsi apie savo ligą, tai nė gabiausi gydytojai nepagelbės. Tas pats yra ir su musų demokratinės valdžios vairu, — jei mes patėmiję ar pajautę valstybės blogas kryptis tylėsime, tai tas klaidas ar tiksliu griežtųjų politikų užsimojimus, nors geriausios bei kilniausios min tys ir širdperšos, niekuomet nepateisins. — Reikalinga kritika, kartais aštri, bet teisinga, tai vienintelė gyduolė sužalotai šalies valdymo systemai.

Bet dėja, man teko patirti, kad Amerikos lietuvių spauda, ne visada malonėja disku suoti reikalus, kurie liečia šalies plačiąją visuomenę,—tiesiog sakant, blėdingus valdininkų darbelius, ypatingai vietinių. Rodosi, kad musiškė spauda mano, jog lietuviam nepridera turėti balsas valstybės reikalų kare. Gal but del to, kad lietuviai nėra milijonieriais, tad jų nė balsas ar kilnjos mintys netinkančio mis. Toks supratimas, jei taip tą supranta, visiškai yra klaidingas, nes tikrenybėj žemesnės klesos žmonių vyrai, daugiausia atsižymėję kilniomis mintimis ir darbais — jie sąžiningi, atviri ir be jokių vien pusiškų gudrybių.

Jaunosios kartos gudresnės.

Aiškiai matome, kad su kiekviena jaunaja karta, vaikai už savo tėvus ir mokytojus vislab gudresni ir kulturingesni; tą mums liudija dabartinis laipsnis ant kurio žmonija šiandien jau pastatyta. Jei dabartį palyginti su penkių šimtmečių praeities gadyne kulturiškai, tai taip atrodys, jei darytume palyginimą šešių metų kudikio su dvidešimties penkių metų amžiaus studentu. Turėdami šį faktą mintyje, neprivalome abejot, tuom labiau kliudyt, taip vadinamam "paprastam" piliečiui liuosai pareikšt jo mintis spaudoj kaslink visuomenę liečiančius šalies reikąlus. Dauguma iš prakilniausių atsiekimų labui žmonijos, tai yra darbai "paprastų" vyrų, tokių kaip Mussolini, Macdonald, Edison, Franklin, Lincoln, Washington ir tukstančiai kitų, kurie atsižymėjo protu, gabumu ir energija.

Faktiškai parodo, kad auk štas mokslas nėra butinai reikalingas kilniems ir praktiškiems atsiekimams — matomai, gamta suteikia tuliems asmenims proto ir jėgos, taip vadinamus talentus.

Balsas angliškos spaudos

Pasirodo, kad daug vyrų, taip greit, kaip tik patenka į griežtųjų politikų sukurį, iškrypsta iš lygsvaros sąžinės ir yra blaškomi į abi pusi, demokratijos tieso kelio. "Detroit Times" štai ką sako:

"Pirma negu mes imsime didžiuotis musų 'self government', mes privalome atsakyt šitą klausimą.

Kaip daug mes patys valdomės, kaip daug organizuotos korporacijos ir pinigai mus valdo?"

Šiuom sakiniu privalome susidomėt, nes jis, kaip veidrodis, atspindi dabartės valstybingumo kryptį.

Paskiausiais laikais Amerikoje, net ir su mikroskopu vargu bus galima patėmyt, kur baigiasi politika ir kur prasideda kriminalizmas. Tie du elementai taip tampriai susiglaudę, rodosi, kad jau tarp jų nėra jokio skirtumo. Ir jie du lošia labai svarbią— teisingiau sakant, niekišką rolę Jungtinėse valstijose po antrašte "Amerikos civilizacija".

Iki laikui prieš prohibicijiniui, ta dvilypė pora, kaip žmonės sako, veikė viduje tiesų, bet užstojus "sausrai", ji drąsiai ir supasididžiavimu išėjo į pati centrą politinių ir kriminalinių kumštynių arenos, ir jau stovi ant lygsvaros su valdžios įstatymais bei tiesomis, ką paliudija Al. Capone derybos susitaikymui.

Be naudos musų džiaugsmas

Dauguma iš mus džiaugiamės ir didžiuojamės Amerikos demokratiškomis tiesomis, o labiausia balsavimo privilegija. Rods, balsavimo tiesa, tuom daugiau, neaprubežiuota klesinėmis apkarpomis, reiškia, labai daug liuosybės šalies piliečiams, jei jie balsavimo privilegiją sunaudotų protingai ir sąžiningai. Bet kadangi virš 10,000,000 ypatų Jungtinėse Valstijose randasi tokių "dumb", pasak prof. J. H. Landman, kad jie yra nuolatiniu pavojum—bet beveik visi jie balsuoja, — didžiumoj, jie patys nesupran ta tikro dalyko, už kurį jie balsuoja.

Prof. Landman sako, kad "iš 10 milionų, maždaug, pro tiškai 'queer' žmonių, nenuostabu surast poną Volive ir jo pasekėjus, kurie dar vis tiki, kad žemė yra plokščia, kiti tiki į burtus, o kiti gi taip paprastai protauja, kad jie nepermato pragaištingos paikybės komunizmo" arba aštuoniolikto pridėčko prie konstitucijos.

Šitie "queer" piliečiai ir "gešeftmekeriai", juk sudaro balsuotojų skaitlinės didžiumą — jie balsuoja už tą dalyką ar asmenį, už kuri daugiausia yra spaudoj agituojama, o agituoja, daugiausia už asmenis, kurie yra žmonės blogos sąžinės. To delei ir turime šiandie pasibiaurėjimo vertas balsavimo pasekmes kaip prohibicija, kriminalistų paliuosavimus, industrijos našos nelygaus paskirstymą ir didžpinigių korporacijų paglemžima į savo globą šalies komercijos.

Šiuom neliesiu prohibiciją, nes visi taip gerai ją pažįsta, kad nėra reikalo ką nors daugiau nurodyt, vien tik priminsiu, kad ji yra lizdu kriminalizmo, ką valdžia ne tik kad toleruoja, bet ir remia moraliai ir materialiai — apie šimtą milijonų dolerių išeikvoja taxpinigių per vienus metus laiko, rėmimui prohibicijos. Koktu net ir pamanyt!

Apie Jungtinių Valstijų Kalėjimų systemą ir netinkanti kriminalistų įkalinimą, čia apleisiu, nes kaslink to jau rašiau ir nusiunčiau "Sandarai". Tenai yra pasakyta, kad perdaug yra teikiama mielaširdystės kaliniam, kurie yra nepataisomais kriminalistais, ir tokiu budu dar labiau ugdomas kriminalizmas, o dori ir blaivus, seiko proto piliečiai atiduodami "malonei" kriminalistų. Čia liekasi pora žodžių priminti apie nelemtą sunaudojimą industrijinės našos.

1930 metų cenzas parodo, Manufacturing Record, kad šešiolika industrijų per vienus metus išleidžia gamybos sumoj daugiau negu po bilijoną dolerių vertės, o septyniolika industrijų gamyba siekia po pusę bilijono dolerių. Sakysim, kad kiekviena atskira industrija turi šimtą savininkų, tad rasime, kad 3300 asmenų iš 125 milionų šalies gyentojų, valdo ir naudojasi apie 30 bilijonų dolerių metine industrijos gamyba, ir tame pačiame laike, 1930 metais, kuomet 6,000,000 alksta bedarbių ir beskatikių gyventojų, juos privalo maityt tie piliečiai, kurie nei mažiausių privilegijų neturi prie tų 33 bilijoninių industrijų—bilijoninės industrijos gi, nė mažiausio reikalo neturi su šalies badaujančiais žmonėmis. Netinkanti didžiumai liaudies ir įkriminuojanti visą demokratišką rėdą iš pamatų, prieš kulturingą pasaulį! Ir šita systema neturi pagrindą amžinybei, bet greičiau ar vėliau, turi prieiti prie tyro demokratiško šalies valdymo— kartu ir industrijos ir komercijos lygaus padalinimo.

(bus daugiau)

PRANEŠIMAS

A. L. T. S. 2-ro Apskričio Kuopoms

Šiuomi pranešu, kad A. L. T. S. 2-ro Apskričio kuopų atstovų suvažiavimas įvyks Spalio-Oct. 11 d., 1931, L. J. V. Draugijos Salėj, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn., 11 val. ryte.

Todel kuopos gyvuojančios 2-ro Apskričio rybose stengsitės prisiųsti skaitlingai atstovų, ir pateikiti daugel naudingų įnešimų bei sumanymų organizacijos renkaluose. Kadangi šis bus metinis suvažiavimas, tai bus daug reikalų išspręsti ir aptarti.

A. L. T. S. 2-ro Apskr.
Sek. A. Sapiega.
August Sapiega.

ŽMONIŲ ATSIRADIMAS AMERIKOJE

Amerikos Arkeologai laužo sau galvas apie žmogaus atsiradimą Amerikoje.

Dauguma iš jų yra tos nuomonės, kad pirmieji Amerikonai atkeliavę iš Azijos, Siberijos.

Dabar kyla klausymas kada tie žmonės čia atsikraustė, ar prieš ar po ledyno išslinkimo, kuris Šiaurinės Canados į pietus.

Randama daug liekanų, kurios parodo, kad Amerika buvo apgyventa prieš ledyno slinkimą, bet kaip tie žmonės galėjo išsilaikyti po ledu, tai arkeologai negali išaiškinti.

Mano Kampelis

Rašo **Padnackas**

LENKIJA turi pamato džiaugtis griuvimu darbo valdžios Anglijoj. Buvusis užsienių reikalų ministeris p. Hendersonas parodė perdaug prielankumo spaudžiamiems ukrainiečiams.

P-nas A. Hendersonas daugiau nedalyvauja Tautų Sąjungos posėdy. Jo vietą užima lordas Cecil, minkšto budo politikas.

RUSIJOS bolševikų atstovai važinėdami po Europą skundžiasi, kad visur reikalaujama perdaug "tipsų" arba dovanų patarnautojams.

Neprošalį priminti, kad caras Nikalojus I, 1844 metais viešėdamas užsieny davė vienam tarnui $5000 "tipsų", o kitam auksinę cigarėtų dėžę.

BIZNIS gali buti labai prastas, tačiau ginklų pardavėjai nejaučia didelės bedarbės. Kinuose tęsiasi neužbaigiamas pilietinis karas, kuris gali visai sunaikinti tą nelaimingą kraštą.

Bet, visviena, kiniečiai per kasi ginklus ir šaudosi. Čecho slovakija, Vokietija daugiausia iš to pelno.

BUTLEGERIAI progresuoja greičiau už kitus. Clinton, New Jersey, federaliai agentai surado munšaino dirbtuvę, įtaisytą sulig geriausio plano. Šale jos buvo privestas geležinkelis; daug elektrikinių ženklų pranešimui apie pavojų; požeminiai urvai ir tt. Vienas katilas galėjo virti 25,000 galionus "kanadišnos."

VOGTI galima, tik žiurėk, kad nepagautų. Ispanijos mieste Comilla yra jezuitų vienuolynas, kuriam sukrauta daug senobynių raštų ir knygų. Keli rankraščiai net sanskritų kalboj.

Bijodami, kad kas nepadegtų vienuolyno, jezuitai ėmė nešti knygas laukan ir slėpti privatiniuose namuose. Tačiau policija juos sustabdė.

LENKAI paskelbė po visą pasaulį žinią, buk Lietuvoj uždaryta apie 24 mokyklos, Košedarų, Ukmergės ir Panevėžio apskrity. Tai esą nauja priespaudos banga.

Ištikrųjų gi tos mokyklos uždarytos del to, kad vietiniai gyventojai nebenori ten siųsti savo vaikų. Tuščių sienų gi nemokinsi.

FORDO dirbtuvėse vėl grįžo į darbą apie 15,000 darbininkų. Išviso ten dirba apie 65,000 žmonių.

Jeigu visos įstaigos rastų darbo nors pusei atleistų darbininkų, gyvenimas Amerikoj visai kitaip atrodytų.

KALBAMA, jog išmestasai iš Darbo Partijos p. R. MacDonaldas, dabartinis Anglijos ministeris pirmininkas, neužilgo pradės organizuoti nuosavą partiją, kuri pasirodys sekančiuose rinkimuose.

Darbo Partija dabartiniu laiku yra griežtai prieš jį nusistačjus. R. MacDonaldas atvirai vadinamas "renegatu".

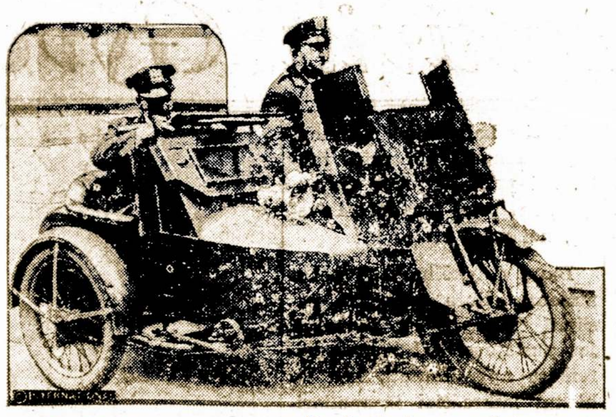

Naujai išrastas motorciklis, kuris bus naudojamas policijos, gaudymui piktadarių. Jame yra du automatiški šautuvai ir jis galės važiuoti 70 mylių greitumo į valandą.

Amerikos Jaunuolio Įspudžiai Lietuvoj

V. M. Čekanauskas.

(Tąsa)

Išbuvau Vaiguviškėj savaitę laiko. Čia gavau susirgti porai dienų, manau jog vanduo man ligą davė. Karštį turėjau didelį ir pasijutau kritiškai, o gydytojas toli gyveno, pakenčiau bet maniau, kad teks man grįžti į Kauną į ligoninę, bet už poros dienų pradėjau sveikti. Teko buti Gegužinėje ir nufotografuoti filmu jaunimo šokius ir žeidimus, kaip filma bus gatava parodysiu jums Lietuvos žmonių-jaunimo "Pikniką"— Gegužinę. Baigiantis Gegužinei, prisigėrę ir keršto motyvais, kaimų bernai susimušė ir vienam muštynėse oponentas peliu dešimti kartų į krutinę įsmeigė; peilis nulužo ir dalis jo paliko nelaimingojo krutinėje. Tuomet tapo nugabentas ligoninėn; ar jis gyvens— nežinau, sunkiai serga. Tokių žiaurumų ir nekulturingumų Lietuvoje bernai padaro.

Paviešėjęs pas dėdę Januškevičių, pasimankštinęs prie ukio darbų, kirtime dobilų, ir grėbdamas šieną, pasisvečiavęs ir laiką taupydamas, išvykau į Marinavos kaimo vien sėdiją pas gimines Markelius. Keliavau į Šakius arkliais ir iš Šakių autobusu. Pastebėjau, kad ganyklų gyvuliams yra mažai; laukai apsėti, gyvuliai pririšti, retai kur piemenukas juos gano. Teko pervažiuoti per Vilkaviškį, šen ir ten sustoti, autobuso palaukti. Tėmijau gyvenimą ir žmonių darbštumo tempą. Visur matosi, kad tempas yra labai lėtas; prie darbų mažai skubotumo. Ne taip kaip Amerikoje žmogus dirba kaip mašina, skubina ir skubina. Lietuvoje žmonės tankiai viską palieka ryt dienai.

Iš Vilkaviškio per Gižus atvykau į Marinavos kaimą. Dar Gižuose pasibaigus autobuso kelionei, reikėjo samdytis arkliais transportą į Marinavą. Čia užėjau pas ukininką samdyti vežėją. Šunelis pradėjo loti ir neva atakuoti mane, bet nemanydamas, jog Lietuvoje šunelis bus tiek drąsus sučiupti mane už kojos, einu sau nekreipdamas domės į šunį. Jis staga kapt man už kojos ir įkando. Tik jau važiuodamas su vežiku, pajutau kojoj skausmą. Mat gerokai šunelis čiup telėjo, bet keista, kad kelinių nesudraskė. Lietuvos šuneliai žiauresni už Amerikos, gal but ne tiek "civilizuoti".

Marinavos kaime aplankiau savo motinos matutę ir seselę, —tetą, Markelių šeimą. Vaišingi ir begalo malonus žmonės Lietuvoje. Čia buvau arti savaitę laiko. Bandžiau dobilus kirsti, bet man ukio darbai dirbti nesisekė, išskyrus šieną grėbti. Tan šieno vežimo važinėti mėgau su panelėms — mano giminaitėms ir darbininkais, kurių čia radau visą burelį. Kaip yra gera, kaip graži ta Lietuvos gamta, oras, kaip malonu vakaro sulaukus klausyti mergelių skambančių dainų, armonikos ir kartais smuiko garsų, ateinančių net nuo kitos viensėdijos.

Klausiau jo kaip patinka abelnai Lietuva, jos žmonių gyvenimas, jaunimas ir jo apsėjimas. O labai man patiko, Lietuva ir visas jos žmonių gyvenimas — sako p. Januškevičius. Aš labai nenorėjau grįžti iš Lietuvos ir ne kartą pamaniau, kad visuomet aš jei galėsiu, tai tik į Lietuvą vakacijų laiku važiuosiu.

Mariampolės Jormarkas

Buvau Mariampolėj jormarke. Pirmu kartu gyvenime mačiau tiek daug žmonių ir gyvulių. Pilni keliai žmonių traukia į jormarką. Vietomis keliai užsikimšę keleiviais, ve žimais. O pasiekus šešupės tiltą, apie kurią seniau tik musų dainose ir eilėse — poezijoj skaičiau; dabar ją savo akimis mačiau. Čia, prie tilto vežimų veik per kilometrą susigrudo. Mačiau tulus važiuojant per upę, tiesiog plaukiant per vandenį, bile tik greičiau patekus į miestą, gavus geresnę vietą prie rinkos. Kiek man tas vaizdas davė įdomumo, negaliu apsakyti.

Mariampolės miestas nemažas ir gražus. Statybos darbai eina: daugiausia namai mediniai, bet yra ir murinių. Ypatingai man patiko geležinkelio stotis — didelė ir graži. Miesto sodnas (parkas) puikus. Pramonė Mariampolėje, matyt, yra gyva, yra didelių krautuvių ir daug pirkikų. Abelnai, tai buvo pirmas toks jormarkas ir man jis, kaipo amerikiečiui, atrodė įspudingas. Traktyriuose mačiau žmonės gerokai įkaitę nuo alučio ir valstybinės, prie pietų ir giminių susitikusių baliavijimu.

Kelionė į Vilnių.

Paviešėjęs ir aplankęs Mariampolės apielinkę, atsisveikinau su giminėmis ir išvykau Kaunan. Čia apsirupinęs reikalais kelionei į Vilnių, pa siryžau bent trumpam laikui nuvykti į Lietuvos istorinę sostinę — Vilnių. Liepos 3 d. išvykau į Rygą traukinių. Ant rubežiaus vienas žydelis neturėjo savo dokumentus tvarkoje ir jam reikėjo grįžti atgal į Kauną. Klausiu jo, ar jam nepikta, kad nesutvarkė dokumentus iš kalno. O ne — sako jis — aš turiu laiko, rytoj vėl atvažiuosiu. Nusijuokiau ir nuėjau. Visi Lietuvoje ir abelnai Europoje žmonės laiko nebrangina.

Ryga gražus miestas

Kaip atrodo Latvija, jos ukis ir abelnai kraštas, ar turi kiek skirtumo nuo Lietuvos? O taip mačiau žymų skirtumą. Latvijoj ukiai jau atrodo tvarkingiau vedami, žmonių abelnas gyvenimas turi skirtumų. Namai ir keliai, žodžiu, viskas turi, kad ir nedaug, bet pažymėtinų skirtumų. Sakai Ryga tau patiko — klausiu jo. Taip, Vladai. Ryga yra gražus ir didelis miestas, toli gražu šaunesnis ir apie du kartu didesnis už Kauną. Gatvės ir namai geriau atrodo. Ypač ukių namai Latvijoj ma žai kur rasi su šiaudiniu stogu.

Ar ilgai buvai Rygoje — klausiu jo. Ne, tik vieną dieną, nes Vilnius mane viliojo; norėjau pamatyti Lietuvos sostinę, Gedimino Kalną, todel negaišavau laiko, nes mažai jo turėjau. Rygą apleidau liepos 4 d.pavakary, atvykau į žemgalius, prie Lietuvos (dabar lenkų) sienos jau veik saulutei leidžiantis. Čia pamačiau lenkų erelį ant stulpo pakabintą, ženklinantį sieną — rubežių ir pasidarė man pikta ir gaila, kad nežirgvaikį — Lietuvos trispalvę vėliavą, bet lenkų tautos žymes Lietuvos krašte.

Pakely mačiau (ligi sutemo) gražius kraštus, ežerus ir pušynus bei eglynus. Sutemus jau nebegalėjau matyti kraštą arčiau Vilniaus. Čia visur lenkai traukiny, nesusikalbu su jais, bet jų elgimąsis mandagus, tik panie, panie nuolatos kartoja, o man skamba tik jus prakeikti prišapanai! Pagaliau pasiekiau Vilnių. Gelžkelio stoty mane sutiko burelis moksleivių su studentu, "Vilniaus Žodžio" redakcijos nariu p. Birinčiku priešakyje. Ačių tamstos pranešimui gerb. Dr. Alseikai, manęs jau čia laukė Dr. Alseika ir daktarė Alseikienė, taigi iš stoties mane atlydėjo studentai pas gerb. Alseikus, kur ir apsinakvojau ir per 3 savo buvimo dienas gyvenau.

(bus daugiau)

Garsinkitės "SANDAROJE" . . .

Numažintos į Abi Puses Kainos
Į KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ
$173.50 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų musų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalius mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Skaitytoju Balsai

FAKTAI NE ŽODŽIUOSE, BET DARBUOSE

Gyvenimas yra įrodęs, kad kuomet žmogus jaučia kokį nors savyje trukumą, tai jis apie tai netik dieną galvoja, bet ir nakčia sapnuoja.

Visuomeniniame darbe mes pastebim tą patį. Kuomet nekurie neva veikėjai, tarnaudami visiem devyniem, pameta žmonėse pasitikėjimą, tai tuojau pradeda šaukti, kad, girdi, tie ir tie asmenys arba laikraščiai neteko žmonėse pasitikėjimo. Tai yra daroma tikslu nukreipti nuo savęs visuomenės domę.

Kiek laiko atgal, kuomet brooklyniškis juodmarškinių organas atsidurė nepavydėtinoj finansinėj padėty, tai jie tuojaus pradėjo kalbėti apie kitų laikraščių bankrutą. Tačiau tie gyvuoja ir jau.

Pastaruoju laiku nekurie nusipolitikavę veikėjai ir tuli laikraščiai pradėjo vėliai naują giesmę; — buk Sandara neteko visuomenės pasitikėjimo. Bet tuom pačiu, visuomenė rodo visai ką kitą. Šią vasara, visuomenėj "turinti" pasitikėjimą "Dirva", rengė pakniką, net pasikviesdama p. Vanagaiti, kuris yra šiandien "pulling crowd", bet pikniką turėjo labai skystą. O tuo pačiu laiku sandariečių piknikai esti kur kas skaitlingesni. Pav. Pittsburgh'o sandariečiai surengė pikniką, kuris buvo gana skaitlingas ir atnešė gražaus pelno. Wiscon sino sandariečių piknike irgi dalyvavo tukstantinė minia ir viskas pavyko kuopuikiausiai. Ir tas kaip tik ir parodo, kad sandariečiai ir Sandara turi didesnį visuomenėj pasitikėjimą, negu tie, kurie sako, jog Sandara neturi visuomenės pasitikėjimo.

Žinoma, yra ir tokių vietų, kur Sandara turi mažesnę visuomenės paramą. Bet už tai reikia pasidėkuot musų veikėjams, kurie vietoj Sandarai, dirba visiem devyniem. Ir, žinoma, Sandara neturėdama kurioj kolonijoj geros reprezentacijos, negali tikėtis ir gausios visuomenės paramos. Bet del vieno, kito veikėjo ir vienos, kitos kolonijos, negali ma sakyti, kad Sandara neturi visuomenėj pasitikėjimo.

Kad "Sandara" nepatenkin ti rėksniai bei triukšmadariai, tai yra faktas. Tačiau toks elementas pasauly dar nėra nieko rimto sutvėręs; Sandara irgi nieko gero nesitiki ir jiems nepataikauna (ir mano supratimu, gerai daro). Sandara šiandiena stovi gana rimtoje pozicijoje ir butų labai pageidaujama, kad ji tokiu keliu eitų ir toliau.

Senutė mirė nuo mylimo jaučio ragų

TRYŠKIAI. Viena senutė dažnai ganydavo bandą. Ji mylėjo jautį ir duona penėdavo. Bet jautis mokėjo badytis. Tačiau jai nieko nedarydavo.

Vieną kartą išaušo šaltas rytas. Ji apsivilko baltais kailiniais, apsirišo raudona skara ir vėl kaip paprastai nuėjo prie bandos. Tuoj prinešė jaučiui duonos. Jautis nebepažino jos ir smarkiai puolė ant senutės. Senutė pervirto, o jautis ją badė. Žmonių arti nebuvo kas butų ją išgelbėjęs. Mirtinai užbadė vietoje, sumaišydamas visus vidurius.

Iš to matyt, kad jautis buvo įsižiurėjęs į jos viršutinius apdarus, bet ne į pačią asmenybę, ir pažįsta spalvą, bet ne savo geradarę.

PAIEŠKOJIMAS

KAZYS BRAZAUSKAS (Braz), buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris. Prieš 1920 m. ieškomasai Brazauskas gyveno Newark, N. J. ir buvo vietos Vyčių narys. Ieškomasai ar asmens žiną apie jį prašomi kreiptis į Lietuvos Pasiuntinybę Amerikai:

Lithuanian Legation,
2622—16th Street,
Northwest,
Washington, D. C.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA
3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

PITTSBURGH, PA.

Artinasi ruduo, o su jo pribuvimu užsibaigs ir gražusis vasarojimo laikas; prasidės reikštis gyvesnis organizacijų veikimas ir įvairus parengimai.

Šioje kolonijoje, kaip žinome, žymiausią ralę lošia tautiniam ir kulturiniam veikime tautinė visuomenė ir tos pat rušies organizacijos-draugijos, nes tautininkai, kaip tik ir pasirodo patriotais veikėjais, ne tuščiu žodžiu, bet darbu, savo jautrumu ir sumanumu, jau yra įrodę aktualėje veikimo plotmėje. O tokiais yra Sandariečiai p. P. Pivarunas, p. J. Virbickas, p. J. Katkus ir kiti, kurių dėka iš Pittsburgh'o didelės ir silpnai veikian čios kolonijos vardas ima kilti atsverdamas savo prasmę.

Bet vienas yra šios kolonijos tautiniai susipratusios visuomenės žymus trukumas, apie kurį šį pavasarį patys veikėjai kalbėjo, tai choro neturėjimas.

Katalikai ir parapija neprisideda nė prie jokių tautinių parengimų ir iškilmių, nes jiems ne tas rupi, aklai sekant savo dvasios vadą, kuriam nė kiek neapeina tauta, lietuvybė, prieš kurią dar yra nusistatęs, tik lėšas mus žmonių tevertina kišenei. Tą ne sykį parodė, ne tik kad ne leisdamas chorą, drausdamas parapijonis nuo dalyvavimo, ant tautinių iškilmių apvaikščiojimo, kaip: 9 Spalio, 16 Vasario, bet ir kitų parapijų chorams nepavelijo dalyvauti. Tai ne pirmiena ir nėra ką tikėtis, kad ir toliaus pasikeistų.

Tautinė parapija turėdama vidutinį chorą ir tai parodė savo veidą šių metų 16 Vasario parengime, atsisakius dalyvauti.

O tautinės iškilmės apvaikščiojant, kur kas yra įspudingiau dalyvaujant chorui, nes juk mes esam dainų šalies sunys-dukterys, tad kodelgi mes negalime sudaryti Pittsburgh'e nebažnytinį chorą, kuris ne "Šventas Dievę" tesimokintų giedoti, bet širdį raminančias ir upą keičiančias daineles. Tegu skambėtų iš mųs jaunimo ir jiems pritariančių, gerais balsais, sveikų krutinių skambi dainelė:

"Oi dainos dainelės,
jus mano patieka.
Visi širdies skausmai,
pas jumis palieka..."

Palikime visus širdies skausmus link užjurio plaukenčius, girdėdami čia skambančią dainelę.

Čia kaip tik aktyvistams tautininkams ir jiems pritariantiems, reikėtų kaip greičiau pasirupinti sutverti atsakantį chorą. Nes kas save jau čia esant tikru lietuviu, tai tas neturėtų nieko prieš tai turėti, bet visokiais galimumais paremti gražų užmanymą, nes darbas nėra lengvas, o ypač šiais sunkiais depresijos laikais. Bet turint gabių muzikų, kaip p-lė Milda Virbickaitė ir kiti, ir užtektinai gerų norų, galima viskas padaryti. O prie to, labai laikas butų siekti, jei norime svarbesnę rolę sulošti tautiniuose parengimuose.

Gražu kai kitur mažesnės kolonijos, iš spaudos matome, rengiasi minėt 9 Spalio, su tai dienai pritaikyta programa ir vaidinimu. O čia turint gabaus jaunimo, ar nebut galima nors retkarčiais tą pasekti ant tokių apvaikščiojimų suvaidinti patrijotinį veikalą geriausiai įsamoninant publiką rupinamuoju dalyku, kuris mažesnius rezultatus duoda kitokiais atvėjais? Vis kas bus galima, jei mes mažiau garbinsime "munšainą", o labiau kelsime gerąją gyvenimo pusę, sukdami kilnesnį idealą.

Bet pirm visko, reikia sutverti iš jaunimo ir suaugusių atsakantį chorą, kad nereikėtų elgėtauti ir prašinėti kitų, atėjus reikalui. Nes tiems, kurie dirba kilnų tautinį darbą, negarbė eit prašinėti pas atšalėlius, tautinės dvasios elgėtas, kas jie nebutų.

Tat prie darbo, vienybės ir triuso, o viską atsieksime. Tik reikia pasiryžimo, noro ir dar noro...

—A.

WINNIPEG, CANADA

Nežinomi piktadariai norėjo išsprogdinti komunistų sales.

Rugsėjo 5 d., tai yra šeštadieny, vienoj val. nakties, buvo girdimas baisus trenksmas, bet nežinojom kur ir kas.

Sekmadienio ryte užgirdom, kad nežinomi asmenys norėjo komunistų sales paversti į griuvėsiius.

Nuvykau pats pasiteirauti, kampas Bannatyne Ave. ir Isabel St., kur neseniai komunistai nupirko už $7000 dol. nupirko liuteronų bažnyčią ir pavertė į salę; laiko susirinkimus ir šokius. Taip pat musų W. L. D. P. Draugija turi mėnesiniams susirinkimams nurendavę ant čielų metų.

Kažin koki asmenys prie užpakalinių durų padėjo bombą ir sprogo. Išmušė duris, išbyrėjo 11 langų ir labai išgąsdino ten sėdinti prie stalo raštininką, kuris tuomet rašė. Kaip trenkė, tai jis iš baimės nugriuvo ant grindų ir gulėjo kaip negyvas kelias minutes.

Apskaitliuojant, nuostoliai padaryti maži.

Valdžios agentai tvirtina jog bomba buvo kariška, nes į muro sieną kulkos sulindę pavydale kariškų.

Atrodo kaip ir kokia pragaro mašina buvo padėta, nes nuo trenksmo daugelio apylinkės gyventojų langai išbyrėjo.

—S. Gumbaragis.

SLA. Sargybos Komiteto Viešas Susirinkimas

Kuomet įvairiose kolonijose, įvairių grupių SLA. nariai, ir veikėjai yra labai susirupinę SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ateičia, o ta ateitis priklauso nuo mus pačių, kokius mes pasirinksime žmonis į vedimą musų organizacijos reikalų, nes gerai žinome kad, organizacijos bujojimas daug priklauso nuo to kaip sugeba viršininkai vesti Organizaciją priklauso nuo jų sanžiniškumo ir gabumo, prityrimo organizacijos reikalų, ir tinkamumo į kiekvieną urėdą tam tikromis kvalifikacijomis, tad pastebima KAD:

Tai vienur tai kitur, jau susiburė musų veikėjai į įvairius komitetus, svarsto kokius asmenis butų tinkama pastatyti kandidatais į Pildomąją Tarybą. Tulos grupės ir veikėjai jau yra spaudoje pasireiškę kokius kandidatus yra aptarę.

TATAI SLA. Sargybos Komitetas, matydamas reikalo subendryti įvairių apskričių, ir veikėjų pasireištas nuomonės, Rugsėjo 4 d., 1931 m. sušaukė New Yorko 8-to ir New Jersey 5-to Apskričių veikėjų skaitlingą, įvairių politinių grupių veikėjų susirinkimą. Kuriems buvo nuodugniai apkalbėta visa eilė kandidatų, į kiekvieną urėdą, ir diduma balsais indorsuoja — perstato nominacijoms į SLA. Pildomąją Tarybą sekančius asmenis į kandidatus:

PIRMININKU:
A. B. Strimaitis, New York City, N. Y.

VICE-PIRMININKU:
A. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y.

SEKRETORIU:
P. Jurgeliutė, New York City, N. Y.

IŽDININKU:
J. Tareila, Waterbury, Conn.

DAKTARU-KVOTĖJU:
Dr. P. Puskuninis, Worcester, Mass.

IŽDO GLOBĖJAIS:
J. Januškevičius, Hartford, Conn. Ir P. Pivoriunas, Pittsburgh, Pa.

Už šitą kandidatų sąrašą, šiuodu apskričiai savo balsus atiduos ir prašomi kitų apskričių, ir įvairių grupių veikėjus šį sąrašą savo nariams perstatyti.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SARG. KOMITETAS
Pirmininkas, X. Strumskis.
Už Sekr. A. B. Strimaitis.

NEBEATMENAMA

Brooklyno "Vienybė" savo vedamajam kalbėdama apie p. J. V. Adomaitį sako:

"Gaila, kad kaikurie laikraščiai jį čia išpopuliarizavo kaipšaulių atstovą, delto kilo nesusipratimų ir Šaulių Sąjungos vice-pirmininkas p. Graurogkas buvo priverstas tą klaidą atitaisyti."

Adomaitis esąs buvęs "Trimito" bendradarbis, o ne šaulių atstovas. O ar "Vienybė" nebepamena kas leidžia "Trimitą"? Ir ar ji negalėtų mums paaiškyti, kas pirmiausiai p. Adomaitį išgarsino kaipo Šaulių atstovą?

Gal but, kad "Vienybė" nebeatmena kas ir kokis laikraštis pirmiausiai išnešė, ir paskelbė rezoliuciją po gruodžio 17 d., 1926 m. perversmui, priešais Smetoną, Voldemarą ir kitus suokalbininkus, išvadindama smurtininkais.

"Vienybė" nebepamena koki laikraščiai išpopuliarizavo sandariečius didžiausiais Lietuvos priešais, norėjusiais Voldemarui žarnas peiliu išskrosti, Smetoną sušaudyti; pamiršo koki laikraščiai sandariečius išvadino plečkaitininkais; ji nepamena ir to fakto, kad praeitą rudenį, kuomet sandariečiai apvaikščiojo Vilniaus gėdulos dieną, koki laikraščiai puolė sandariečius, buk jie susirinkę linksminosi, smuiku griežė, ir džiaugėsi, Neronas padegęs Romą. Aš linkęs tikėti, kad "V." nepamena koki laikraščiai puolė D. L. K. Vytauto komiteto oficialį kalbėtoją p. A. B. Strimaitį, prof. M. Biržiškos išleistuvių bankete, visokiais išmislais ir kolionėmis, ir koki laikraščiai patalpino gremėzdišką, nevykusį braižinį išnie kinimui kalbėtoją niekuom neprasižengusį nei prieš tautą, nei prieš Lietuvos vyriausybę, nei prieš ten buvusi svečią, nei prieš etiką.

Daug dalykėlių "V." nebeatmena... Butų patartina pasiimti "Vienybę" ir pavartyti jos puslapius, gal tuomet nereikėtų apgailėstauti, kad koki tai laikraščiai išpopuliarizavo nebutus daiktus, taip kaip ir tą p. Adomaičio "juodąją knygą." Netaip jau butų nuostabu, kad pats p. Adomaitis čion budamas ant vietos nebutų buvęs taip širdingas "V." svetys, kuriam net išleistuvių vakarienę surengė, ir bendrai kalbėjosi apie negeistinų piliečių registravimą į tą "juodąją septintą Maižiešiaus knygą". Juk jeigu p. Adomaitis čion budamas matė laikraščiuose skelbianti jį Šaulių atstovu ir tas jam buvo žinomas neteisingo fakto nustatymas, tai kodel pats p. Adomaičio vedamos ekskursi neatitaisė, kodel visus metus laukė, kad Šaulių Sąjungos vice-pirmininkas tą atitaisytų? Dar vienas faktas, jau ne laikraščių, bet paties p. J. Adomačio vedamos ekskursijos skelbimuose tilpo paveikslas,po kuriuom buvo pasakyta, kad ekskursijos vadas Šaulių Sąjungos atstovas. Bet jei gu jis ir butų buvęs "Trimito" bendradarbis, tai juk "Trimitas" yra Šaulių Sąjungos organas.

Pasakykite, kaip reikia suprasti tokia "Vienybės" taktika?.. Žydas muša, žydas rėkia.

"V-bės" Skaitytojas.

Bėgančio Laiko Įspudžiai.

Manau, kad lietuvių tautos istorijos rašėjas pažymės 1930 metus su auksinėmis raidėmis, nes nuo tų metų jau pradeda apsireikšti gausus ir nepaprastas, kai kuris net stebėtinas, musų tautiško ir kulturiško atgijimo aktingumas.

Praeitais metais pripilė lietuvių širdys atminimu didžiausio ir skaudžiausio smugio, kokį kada nors praeities istorijoje randame — netekimas vieno iš gabiausių musų tautos ir tėvynės kurėjų — Didžiausiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto. Tačiau tais metais mes iš praeities pasėmėme neišnykstančios gausybės stiprybę, idant drąsiai stoti į kovą prieš amžinuosius lietuvių dvasios kankytojus. Jau Tautiškos kaitros spindulys pradeda paveikti ant kilnios ir žmogaus prigimtą laisvę mylinčios tautos ainių, ką matome iš faktų, kurie apsireiškė bėgančioje spaudoje.

Kiek laiko tam atgal Lietuvos prezidentas atsakęs popiežiaus pasiuntiniui audiencija ir nepriėmęs dovanų kurias popiežius jam atsiuntė.

Šitas įvykis, labai daug lietuvių kulturiškai pažangai žadantis, nes sustiprina pamatą ant kurio yra atstatoma Lietuva.

Kaip šiandien Lietuvoj dalykai ištikro vyksta, gal but, amerikiečiai lietuviai aiškiai nepermato; gal but, kad tula spauda juos klaidina, bet ankščiau minėto nuotikio veikmė, mums aiškiai liudija, kad dar tautoj randasi apštus burys tyrų D. L. K. V. ainių, kurie drąsiai stoja už savo tėvynės ir asmens tiesas —tebuna jiems garbė už tai.

Dar pilnai nenublungėjus dvasios susijaudinimui iš džiaugsmo, dėliai drąsaus ir išmintingo žingsnio Lietuvos kulturnešių, kaip štai pasirodo antras žingsnis prie dvasios paliuosavymo iš svetimos vergijos — apturėjau Nr. 1 "Vaga".

"Vaga" pagal mokslo ir švietimo draugijos, kuri "Vagą" atarė, tai yra mėnesinis visuomenės, kulturos ir pasaulėžiuros žurnalas.

Šito naujai gimusio, kulturą auklėjančio žurnalo, iš techniško ir literatiško atžvilgio, labai malonų įspudį daro. Tikrai yra verta, kad "Vaga" rastusi kiekvienoje lietuvio bakužėje.

Tačiau "Vagoj" vienas įvykis tai visai nedžiuginantis, nes cenzuros išbraukta penki coliai spaudos, kaslink lietuviškų vyskupų užbėgimo už akių "Šventam Tėvui". Šitas liudija, kad Lietuvos kulturos auklėjimas dar nėra pilnai laisvas iš svetimos įtekmės, kurie nustato lietuviui — ką skaityt, kaip mąstyt ir į ką tikėt. Lietuvio dvasia dar yra pavergta.

Atmenant tą faktą, kad nelaisvės jungą žmogus patol nenusikratys nuo savęs, pakol nepaliuosuos savo dvasią iš pavergimo. Kaip tik "Vaga" turi sau pasibrėžus — ištraukt lietuvio dvasią iš vergijos.

—Smulkutis.

Žmogaus Senėjimas Priguli Nuo Dieto

Pagal Dr. Arnold Lorand, Carsbad, Germany, pareiškiama kaslink žmogaus omodrinimasi paties savęs per blogą prisilaikymą dieto, kas pagreitina senatvę.

Vieną principalinę priežastį senumo atneša valgis, kuriame yra stoka mineralinių druskų, ir liaukas akstinančių chemikalų. Per įgaubimą šitų elementų į dietą, Dr. Lorand tiki, kad galima sulaikyti ankstybą žmogaus senatvę. Geriausiai tą atsiekti, jis sako, tai per tinkamą dietą, sudarančią daugiau iš pieno ir pieno produktų, kaip tai sviestas ir suris; juoda duona, šviežios daržovės ir fruktai.

—Šmikis

Statula pagonų dievo "Radigast", kuri buvo atidengta Čechoslovakijoje, kaipo priedas prie II Šv. Cirilo I pamin klo, kuris prieš 1000 metų atvertė tą valstybę į krikščionybę.

Jonas Čir—čir.

BENDRAI APIE KAUNĄ

Kaunas, Šančiai, Kaunas III-[čias
Dabar baisiai sparčiai plečias
Plečias, auga kiek tik spėja
Žodžiu, Kaunas europėja.

Dabar Kaunui augti laikas,
Kol sostinė čionai laiko.
Nes už metų ar už dešimt
Vėl į Vilnių sostą nešim.

Kai pažiuri—aiškiai matos,
Kaune žydai namus statos.
Lietuvis — ranka numoja.
Ir butus iš jų nuomuoja.

Šiemet statosi — nemaža,
Bet mums butų vis permaža.
Imkim Šančius ar Slabadą,
Visi kenčia butų badą.

Kaune gera gyvent butų,
Jei butų pigesnių butų,
Nes už butą, šviesą, kurą;
Stačiai lupa musų skurą...

Tik ką baigėme rinkimus,
Dar gerklė kai kam užkimus,
Bet tam triukšmui jau išny-[kus
Turim naujus šeimininkus.

Sako, baigus meksfaltuoti,
Reiks soborą remontuoti.
Galit "oro et laboro"
Tik negriaukite soboro...

Daug padėjo valdžia kašto
Kol pastatė rumus pašto.
Mus kišeniai tušti liko,
Dėl luksusinio dalyko...

Garsinkitės "SANDAROJE" . . .

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURĄ

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokartes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) $177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką $150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo taksų $5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių taksų $8.00

Šis nupiginimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lieutvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicagos gyvenantiems visus patarimus suteikiame laiškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency
3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atsirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
250 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

Apsivedė Jonas Paulius Su M. Druktenaite.

Praeitą sekmadienį, 6-tą d. rugsėjo, Marquette Parko lietuvių bažnyčioje jaunieji Jonas Paulius ir Marijona Druktenaitė tapo surišti neat rišamu vedybiniu ryšiu su gražiomis apsivedimo ceremonijomis. Jaunavedžių plati pažintis tarp Chicagos lietuvių sutraukė skaitlingą minią bažnyčion jų vestuves pamatyti, nes Jonas yra namų budavojimo kontraktorius ir savininkas hardware krautuvės, o Marijona buvo veikli Peoples Furniture kompanijos darbininkų organizacijos narė, kame, dirbdama keletą metų kaipo kasininkė ir knygvedė įgijo plačią visuomenėj pažintį.

Buvusiems jų draugams ir pažįstamiems bažnyčioje per jų apsivedimo ceremonijas pa liko rimtas ir gražus įspudis. Jonas ir Marijona, baigdami savo jaunystės dienas, atsisveikina su savo giminėmis ir draugais. Ypatingai atkreipė dėmesį kiekvienos motinos, kuri auklėja dukrelę, tas, kuomet Marijona apkabino savo motinėlę ir atsisveikino. Jų akyse matėsi ašaros. Gal iš džiaugsmo, gal ir iš rupesčio. Nes tai buvo valandėlė, kuri turėjo nulemti jaunavedžių ateinantį gyvenimą. Nes jei viskas gerai klosis, tai kas gi gali buti žmogui maloniau, kaip gyventi apsivedus, turėti nuolatinį brangiausią draugą ar draugę. O jei ne, tai gali buti ir kitaip. Todel čia džiaugsmas, susirupinimai ir ašaros maišosi sykiu.

Marijona, atsisveikinus su savo motinėle ir tarsi išreiškus gilų dėkingumą motinai už jos rupestingumą ir dorą išauklėjimą, žengia gražiai išpuoštu taku su savo tėveliu prie altoriaus, o čia jau jis paveda savo dukrelę Jonui. Čia įspudis dar labiau tampa padidintas, kuomet aukštai išsilavinus dainininkė (kurios vardo nesužinojau) labai gražiai sudainavo tam tikrai pritaikytą šliubui dainą.

Po apsivedimo jaunavedžiai, giminės ir draugai susirinko Lietuvių Auditorijoj, kame buvo labai rupestingai priruošti vestuvių pietųs ir va karienė. Kadangi jaunavedžiai yra draugiški su visais, tai šioje iškilmėje dalyvavo lygiai darbininkai, biznieriai ir profesijų žmonės.

Bepietaujant buvo padaryta daug gražių išsireiškimų ir nuoširdžių velijimų jaunavedžiams. Kalbėjo M. Kezas, J. Nakrošis, J. Krukas, D. Šemaitis, L. Beecher, J. Vyanek, A. Horn, jaunavedžių tėveliai, patys jaunavedžiai ir kiti. O Jonas Zolp,kaipo perstatytojas, jungė ir užpildė tai juokais, tai rimtesne kalba įvykio programėlio turinį. Smagus šokiai ir kiti visokie svečių vaišinimai tęsėsi gražiai iki po vidurnakčio.

Jaunavedžiai apsigyveno prie savo biznio adresu 2433 W. 69th St., kame turi gražiai papuoštus kambarius su dailiais rakandais pirktais iš Peoples Furniture Co. krautuvių. Lai buna ten jiems laimingas, linksmas ir ilgas gyvenimas.—J.

Aplankė Chicagą.

Pereitą savaitę lankėsi Chicagoj ir ta proga, aplankė ir Sandarą, clevelandietis Justinas Misčikaitis, kuris praleido vakacijas su savo visa šeima, pas savo pusbrolius Antaną ir Joną Misčikaičius. Taipgi jo žmona turi čia Chicagoj savo seserį, kurios, atsiprašau, užmiršau pavarde.

Ponas Misčikaitis yra uolus visuomenės darbuotojas ir geras šandarietis ir kaipo tokis, negalėjo neaplankyti savo organizacijos centro, kur ir man teko buti su juom kartu.

—A. M-nė.

ŽMOGAUS BUDAS IR JO IŠORINĖ IŠVAIZDA

Žmogaus galvoj yra 35 žymės iš kurių galima spręsti apie jo budą

Noriu supažindinti skaitytojus su viena mokslo šaka, vadinama frenologija. Yra tai savotiškas mokslas, kurio pagelba ir žmogaus galvos ir veido pavidalo galima spręsti apie jo budą, įgimtus gabumus, palinkimus ir geras bei blogas sielos ypatybes.

Ar ši mokslo šaka turi kiek pamato, spręskite patys. Aš nieko nepridėdamas paduosiu tik kai kurias mintis iš frenologijos.

Paprastai kiekvieno žmogaus galvoje ir veide gali buti 35 žymės, iš kurių ir galima spręsti, kuriam žmonių tipui prikluso. Pirmiausia reikia gerai pastebėti visas ypatingas galvos žymes.

Didelė apvali galva, neturinti aiškių pakilimų ir įdubimų, rodo žmogų pastovaus budo, šalto kraujo, labiau mėgstantį fizinį arba rankų darbą. Maža su tomis pačiomis žymėmis galva jau rodo apskritai, turintį blogus palinkimus ir esontį abejotinos doros nenauduolį.

Galva su trumpu kaklu, nežiurint jos išvaizdos, rodo žmogų protingą ir mėgstantį savarankiškai dirbti bet kokį darbą. O galva su ilgu kaklu rodo žmogų tinginį.

Kakta. Iš kaktos geriausiai galima spėti apie žmogaus budą, jo temperamentą ir kitas ypatybes. Tačiau jos vienos neužtenka, nes labai lengva prieiti prie visai nepamatuotų išvadų. Norint to išvengti, reikia tyrinėti žmogų visai ramų, apie nieką nemąstantį ir neturėjusį netolimoj praeity jokių rupesčių. Žiurint į tokio žmogaus kaktą jau lengviau ir teisingiau galim iš jos šį tą suprasti.

Aukšta plati kakta, pridengta tankiomis giliomis raukšlėmis, rodo didelius proto gabumus. Raukšlės kalba apie plačias pažiuras. Toks žmogus linkęs mąstyti apie kilnius juokti ir pažeminti. Nuoširdžių jausmų jie neturi ir viską daro tik paviršutiniškai.

Labai aukšta kakta su pailgu veidu rodo žmogų esant beširdį, negailestingą, norintį kiekviename žingsnyje kam nors pakenkti ir su malonumu žiuri į kitų kančias.

Siaura kakta rodo nedidelį protą, bet nepaprastai stiprią valią, ištvermę, paslaptingumą ir atsargumą kalboje bei darbuose.

Plokščia kakta su mažai pastebimomis raukšlėmis sako, kad žmogus neturi savo pažiurų, idėjų ir pastovaus nusistatymo. Tokių ypatybių žmogus visada lengvai pasiduoda kiekvienai pašalinei įtakai.

Plati aukšta kakta, pridengta giliomis raukšlėmis ir viršutine dalimi pakrypusi į viršugalvį, rodo žmogų esant svajotoją, mėgstantį vienatvę, melancholiką ir daug papratusį prie blogų slaptų papročių.

Daugiau aukšta, negu plačia kakta, pridengtą pailgomis niekur nesibaigiančiomis raukšlėmis turi neprityrę svajotojai, nemoką orientuotis rimtesniuose dalykuose.

Siaura ir aiški į priekį pasidavusi kakta, rodo, kad žmogus yra atkaklus, siekiantis laisvės ir nepriklausomybės.

Apatine dalimi plati, o viršutine kiek apvali ir nekampuota kakta yra ženklas geros vaizduotės.

Kakta išilgai nuo viršaus į apačią per patį vidurį kiek įlenkta, be raukšlių, rodo bailį, mėgstantį dažniausiai tik menkos vertės darbą.

Jeigu tarpas tarp abiejų antakių nėra apaugęs plaukais, tai rodo, kad žmogui truksta pasitikėjimo savimi.

Siaura ir žemą kaktą, išilgai įdubusią, turi žmogus be minčių ir idėjų. Toksai gyvena tik fiziniu gyvenimu ir svajoja, kaip patenkinti tik vienos dienos reikalus. Jis nerangus ir lengvai pasiduodąs svetimai įtakai.

Labai siaura žema kakta yra ženklas darbštumo ir palinkimo prie šeimininkavimo.

Maža, kampuota nelygi kakta rodo aiškų protą ir gražią iškalbą.

Kakta, per vidurį nuo vieno smilkinio iki kito padalytą aiškiu įdubimu, turi žmonės ištvirkę, atkaklus, egoistai, nemėgstą mokslo ir meno.

Žmonės protingi, bet likimo varginami, turi kaktą pridengtą tinklu sutraukytų raukšlių. Žmonės kilnus, geri kalbėtojai, artistai gali pasigirti 3—4 raukšlėmis, pusiau perkirstomis viena įžambine.

Visai neturi raukšlių arba turi tik labai menkai pastebimas žmonės neišlavinto pro to ir negalį galvoti.

Veido taisiklingumas. Ir gražiausias veidas nebus simpatingas, jeigu jo bruožai nebus taisyklingi. Aiški veido bruožų simetrija dažniausiai galima pastebėti beveik pas visus gabius ir talentingus žmonės. Ir atžagariai, veidai žemos doros ir blogų papročių žmonių daugiausia esti netaisyklingi; jų bruožai neišlaiko jokios simetrijos.

— "D N"

ĮSIKAUŠUSIO PYPKĖ SURUKĖ VIENKIEMĮ

Trečiadienį 70 margų ukininkas Žemaitis iš Simukų vienk. Pilviškių valsč. pardavęs geležinkelio stoty "bekonus" užėjo su kaimynu "pasimylėt". Biškį įsikaušęs grįžo apie 23 val. namo ir rukydamas papirosą nuėjo klojiman. Ten matyt kur nors užkrėtė papirosgaliu. Vos tik spėjo nueit pas arklius į laukus, kaip pro klojimo stogą išsiveržė ugnies stulpai. Liepsnos greit persimetė ir ant netoli stovinčių tvartų. Gaisras išsiplėtė tiek greit, kad po keliasdešimt minučių vietoj klojimo ir tvartų riogsojo tik liepsnojančių nuodėgulių ir pelenų kruvos...

Pilviškių gaisrininkai, nors ir gerai organizuoti ir turi motorinį siurblį, negalėjo suteikti pagelbos, nes tiltas per Višakio upę išardytas (stato naują) ir negalima buvo persikelti, nors gaisras tebuvo tik už ketverio kilometrų.

Vargšo ukininko šeima rankas gražydami dejavo, kad dėl pusbonkio ir pypkės daugelio metų triusas ir trobesiai virto pelenais:

—Ką dabar valgysim!.. kur per žiemą gyvulius dėsim!... Dievuliau!..

Sudegė didžiulis klojimas su visais javais ir pašaru, ten buvusios ukio mašinos ir padargai, ir tvartai su dviem šių metų veršiais; kitus gyvulius pasisekė išgelbėti. Trobesiai apdrausti, bet nuostoliai siekia keliolika tukstančių.

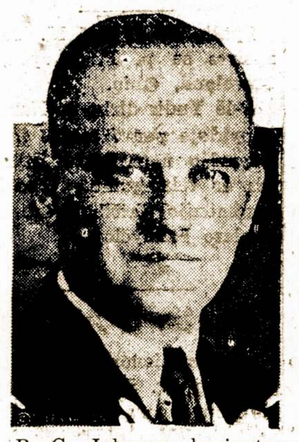

P. G. Johnson, kuris tapo paskirtas prezidentu naujai susiorganizavusios oro transporto kompanijos, kuri turi 120 aeroplanų, kurie per metus nuskrenda 12,000,000 my lių ir pergabena 60 nuoš oro pašto siuntinių.

Atrasti Kun. Radvilų Dokumentai

Jie yra seniausioj Pabalty vaistynėj Kėdainiuos

Kėdainiai. Nuvykus į Kėdainius teko surasti pergamentinius dokumentus, rašytus pačių Radvilų. Tie dokumentai randasi pas p. proviz. Ch. Gurvičių, seniausioj Pabalty vaistynėj, Kėdainiuose. Gauta apie juos platesnių informacijų, P. Gurvičius šių dokumentų niekam nerodęs ir laikąs kaipo svarbų raštą didžiausioj priežiuroj. Dabar nori apie tai pagarsinti, ir pats man pranešęs informavo:

—Dokumentai einant vaistinei iš rankų į rankas irgi atitekdavo naujam savinin kui. Pirmai vaistinei įsteigti Lietuvoj, leidimą davė pirmą kartą kunigaikštis Baguslovas Radvillas 1658 m. sausio 11 d. Leidimas buvo suteiktas Johanui Bžeržinskui. Po to vaistinė priklausė vokiečiui Štarkui 100 metų. Draug ir pergamentiniai dokumentai. 105 m. vaistinė priklausė Girdzėjėvskiui, vėliau Frumkinui. Nuo šio aš vaistinę 1909 m. pirkau. Frumkinas man dokumentus padovanojo, taip, kad liko mano nuosavybe. Todėl jie jau su vaistinės dokumentais nebepereis ir rankų į rankas. Dokumentai rašyti lotynų kalba, rašė juos kunig. B. Radvillas. Be to, yra dar vienas dokumentas, lyg tai nuorašas, rašytas lenkų kalba 1659 m. lapkričio mėn. taip pat rašytas B. ar J. Radvillo. Kas tuose dokumentuose rašoma, aš pats nežinau. Bendrai ši vaistinė yra seniausia ne tik Lietuvoj, bet žemėse priklausančiose prieškarinei Rusijai. 1912 m. Maskvoj buvo švenčiama 200 m. sukaktuvės seniausios vaistinės, taigi mano vaistinė senesnė, nes 1932 m. I m. 11 d. sukaks 275 m. Tarp dokumentų randasi kaž koks senas diplomas, rašytas taip pat ant pergamento, Dorpato (Jurjevo) universiteto. Paliudytas paskutinį kartą 1700m.

Tų dokumentų, visus sujungus, susidaro geras pluoštas. Tiek painformavo p. Ch. Gurvičius.

—G d ž.

LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJOS SKELBĖJAS

Teko patirti, kad naujos lietuvių-lenkų unijos skelbėjas, "Vienos tautos prisikėlimo" brošiuros autorius p. Sko rupskis esąs parašęs vienai Lietuvos laikraščių redakcijai platų pasiaiškinimą dėl savo brošiuros ir net, esą, aiškinasi, kad jis esąs liaudies draugas ir t. t. Pridėjęs prie paaiškinimo ir tam tikras nuotraukas. Be to, spauda maž daug šiaip atsiliepė: "Lietuvos Žinios" rašė vos kaip ne apie išdaviką, "Trimitas"—kad šia brošiura patarnauta kaip "kumštimi į akį", "Lietuvos Aidas"—pavadino batsiuvio darbu, o "Musų Vilnius"—tiesiog pasakė kad brošiura skirta ne lietuviams, o lenkams. Ar p. Skorupskio pasiaiškinimas pamatys pasaulį—nežinoma, bet kad jis ką nors dėl savo "didelių nuopelnų" pamatys—tai greičiausia.

Prancuzija Meluojanti Apie Savo Armiją

Vokietijos spauda pareiškė kad Prancuzija meluojanti apie savo kareivių skaičių ir karo išlaidas.

"Berlin Lokalanzeiger" paskelbė, kad dabartiniu laiku Prancuzija turinti po ginklu 592,692 kareivius ir išlavintų reservų esą 6,321,512 vyrų.

Prancuzija paskelbė, kad ji išleidžianti krašto apsaugos reikalams 11, 200, 000, 000 frankų į metus, kuomet Vokietijos spauda tvirtina, kad Prancuzija išleidžianti 19, 017,000,000 francų, arba 37% visų įplaukų.

Kurtumas Pergalėtas

Sugražinama girdėjmas atvėjuose kurtumo ir silpno girdėjimo paeinančio nuo kataro, galvos skaudėjimo, Flu, raudonojo drugio, sukrėtimų, pairu sių ausies bugnelių, bėgimų ir tt. Tukstančiai žmonių su silpnu girdėjimu ir galvos garsais dabar džiaugiasi laisvai kalbėdamiesi su savo draugais, eidami į bažnyčią ir teatrą, nes ji naudoja.

Wilson Common-Sense Ear Drums (dirbtiniais ausų bugneliais). Jais žmonės naudojasi per 38 metus ir jų išparduodame šimtais tukstančių visame pasaulyje. Jie yra patogus dėvėti ir tinka ausyse taip, kad iš **lauko jie nesimato**; jokių vielų, beterių nei jungtuvų nėra. Jie nėra brangus liečianti kur tumą, kuroji yra patalpinta daugelis laiškų nuo dėkingų naudotojų ir išradėjo, kuris negirdėjo per 20 metų, bet dabar girdi; pareiškimas

KNYGA VELTUI

WILSON EAR DRUM CO. Inc.
1065 Todd Building, Louisville, Ky.

Italija Esanti Didžiausias Demokratijos Priešas.

Londonas. Prof. G. Gooch, buvęs prezidentas Istoriškos draugijos, savo mokiniams pareiškė, kad po karo Europos demokratija išsilaikė gana tvirtai ir nežiurint į Rusijos pastangas ją sunaikinti, ji laiks nuo laiko stiprėja.

Nors Rusija yra demokratijos priešas, bet ji nėra jai taip pavojinga kaip Italija, nes Rusijos žmonės niekada neturėjo demokratijos—kuomet Italija ją turėjo ir prarado.

"Karas visuomet yra demokratijos priešas. Ekonominis žmonių skurdas yra truputį mažesnis demokratijos priešas, nes nuvargę žmonės išsaukia diktaturą, kuri nuslopina demokratiją.

"Bet didžiausias demokratijos priešas yra koalicinė partijų valdžia, nes ji pakenčia silpnos valios prezidentą, kuris diskredituoja pačią valdžią."

VOKIETAITĖS PASIŽYMĖJO SPORTE

Berlynas. Vokietijos moterys pradėjo smarkiai progresuoti sporte. Magdeburge įvyko atletinis moterų kontestas, kuriame vokietaitės sumušė du pasaulinius rekordus.

P-lė E. Baumueller nusviedė ragotinę 42,28 metrus, ir P-lė Dollinger nubėgo 800 jardų į dvi minutes ir 16.18 sekundų.

GIMĖ PLIKAS ERIUKAS

Netoli Maskvos gimė eriukas, kuris yra beveik visai plikas.

Nors jo tėvas ir motina turėjo tirštus juodus gaurus, eriukas teturi keletą plaukų ant savo uodegos ir užpakalinių kojų.

Daktarai apžiurėjo tą keistą sutvėrimą ir išrado, kad jis yra visiškai sveikas ir normalus. Jis greitai auga ir jau net paspėjo užaugint ragus, nors dar tėra tik keletos menesių senumo.

SURADO DEGTINĖS ŽMOGAUS SMEGENYSE

Dr. A. Gettler pranešė, kad jis betyrinėdamas smegenis tokio žmogaus kuris niekuomet neragavęs degtinės, juose atrades pusę lašo tyro alkoholio.

Jis pareiškė, kad alkoholis esanti normali, netik žmogaus, bet ir gyvulių, kuno dalis.

Kadangi toks keistas alkoholio atidengimas pasitaikė tik pirmą kartą, tai Dr. Gettler negalėjo išaiškinti kurioje kuno dalyje jis yra gaminamas.

Beto jis pridurė, kad alkoholis esąs nekenksmingas, bet geriau naudingas žmogaus kunui, jeigu jo neperdaug randasi žmogaus kune.

HAMBUGE RIOGSO 500,000 TONŲ LAIVŲ

Hamburgas. Puse miliono tonų laivų riogso Hamburgo laivų "kapinėse" nes jie negauna jokių prekių nei keleivių važioti. Uostas niekuomet nebuvo taip neveiklus.

Bremene yra 250,000 tonų laivų taipgi be jokio užsiėmimo. Kitų uostų padėtis esanti nekiek geresnė. Viso to neveiklumo priežastimi yra pasaulinis krizis.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

ATIDARIKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN

Southwest Trust & Savings Bank

35th St. ir Archer Ave.

Po valstijos ir bankų susivienijimo priežiura. Šita banka yra užtenkamai didelė jums patarnauti ir užtenkamai maža jus pažinti.

Saugumo dežutės (deposit boxes) $3 į metus.

Peoples Furniture Krautuvėse

Dideli Pinigų Sutaupymai ant Pečių, Kaldrų Blankėtų, Matrasų ir visų kitų namam reikmenų

Šildomi Pečiai

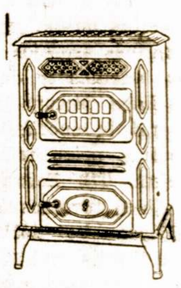

Naujausios Mados, pilnai parceliuoti, del visokio kuro, verti iki $50.00, po **$28.00**

Kaldros Blankėtai

Milžiniškas pasirinkimas, veik už pusę kainos. Pilnos mieros, gražios kaldros po **$1.85**

Geriausių vilnų, dubiltavi blankėtai, 70 x 52 didžio, vertės $10, po **$5.95**

Geri Matrasai

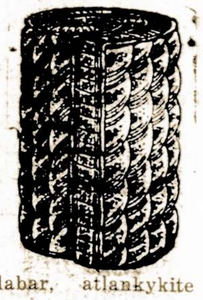

Parsiduoda pusdykiai. Baltos Vatos Matrasai su tvirtu ir gražiu viršum, bile didžio po **$4.95**

Felt Matrasai, verti iki $16, dabar tik po **$7.95**

Prisirengkite prie šalto oro dabar, atlankykite Peoples krautuves šią savaitę

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The BETTER HOMES

4177–83 Archer Ave. Cor. Richmond St. TEL. LAFAYETTE 3171

2536–40 W. 63 St. Cor. Maplewood Ave. HEMLOCK 8400

Chicagoje

Vilniaus Diena Jau Nebetoli.

Didelė demonstracija Lietuvių Auditorijoj seredoj Spalio 7-tą dieną.

Metinis pagrobtos sostinės minėjimas įvyksta beveik už trijų sąvaičių. Chicagos lietuviai stropiai rengiasi prie to. Draugijos renka delegatus, kurie pagelbės Vilniaus Vadavimo Komitetui padaryti šią svarbią demonstraciją tikrai pasekminga. Vietiniai lietuvių muzikai ir dainininkai sutinka prisidėti ir papuošti "Vilniaus Dieną".

Bet kam visas šis triukšmas ir prisirengimas? Ar tuomi galima pagreitinti brangios sostinės atvadavimą? Ar musų žodis bus užgirstas anoj pusėj plataus vandenyno? Į visus šituos klausimus, galima atsakyti vienu žodžiu — taip. Vilniaus kraštas turi grįžti prie Lietuvos. Tai bus galima atsiekti sunkiu darbu, pasiaukavimu ir kantrybe. To mums užteko per vienuolika metų, neišsisems musų pajėgos ir toliau. Kovoti už teisingumą ir žmonių laisvę yra kilnus dalykas.

"Vilniaus Diena" šiuose metuose turi but kuoskaitlingiausia ir griežta savo nusistatymu.

Tegul visi Chicagos lietuviai joj dalyvauja irtuomi pri sideda prie metinio musų pareiškimo, jog Vilnius priklauso Lietuvai.

Atsiminkim trečiadienį, Spa lio 7-tą dieną!

V. V. K-tas.

GOLFAS:

Lietuvių tautiniai svarbesnieji golfo turnamentai prasidės sekmadieny, rugsėjo 13 d. ir baigsis 20 d. šio mėnesio. Turnyrai įvyks Kinsmaus golfo kliube, 143-čia gatvė, neto li nuo Bell vieškelio. Šitie tur namentai yra metiniai ir jau lošiami per daugelį metų. Dalyvauja vien tik lietuviai golfininkai ir golfininkės. Turna mentus puošia gražios emblematinės trofejos su čempijonų vardais ir data. Trofejas aukavo įžymus musų tautos vyrai ir sportininkai. Daug puikių prizų teikiama išlošėjams. Tik lietuviai priimami į šiuos turnamentus. Tad visi dalyvaukite sekančiame sekmadienyje.

Musų tautos didieji golfo turnamentai: Nacionalis arba vyriausia kompeticija, amatorių, moterų ir jaunuolių metinės runktynės. Toliau seka privačiai: Lietuvių Golfo Kliu bo prezidento trofejos ir Meno vazos metinės sutiktuvės. Kiusmaus kliube, tuojau po lošimo įvyks golfininkų vakarienė, po vakarienės bus įteik ta trofejos čempijonams ir prizai išlošėjams.

Kviečiame golfininkus, golfininkes ir svečius.

Golfo Komitetas.

Išvažiavimas Pavyko

Pereitą nedėldienį, rugsėjo 6 d. įvyko Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos ir Lietuvos Dukterų Draugijos išvažiavimas, Oak Forest įnamių naudai, kuris pilnai pavyko; liks pelno apie $85.00. Dar atskaita pilnai nepadaryta, tačiau numatoma virš minėta suma pelno.

Kreditas priklauso Lietuvos Dukterų draugios narėms; labai darbščios ir sumanios moterys ir mums apšvietietėms verta iš jų pasimokinti. Pas jas vienybės nestoka, kas man labai patiko. Gal užtai joms gerai ir sekasi.

Užkandžiai buvo namie ga minti, ir visos dirbo su dideliu pasišventimu. Matyt, kad mo ka atjausti nelaiminguosius. Well, well, gal apšvietietės daugiau pasidarbuos surengime rusėjo 27 d., kaip bus duodami pietųs. Aš manau, kad neatsiliks.

Ačių visiems dalyvavusiems išvažiavime ir už taip didelį parėmimą. Nors komisijoms r prisiėjo dirbti pusėtinai, bet mes savo vargo nesigailim, nes su nauda; musų tikslas atsiektas.

Dabar rengsimės važiuoti į Oak Forest 27 dieną šio mėnesio.

—A. M—nė.

SUGRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Vienas žymus Peoples Fur. kompanijos dalininkų ir prekių pirkėjas p. J. Krukas su savo visa šeima sugrįžo iš atostogų, kurias praleido Rhilander, Wis. Smagiai praleidę atostogas laimingai grįžo ir p. Krukas vėliai stojo prie savo darbo Peoples Furniture Co., kuri yra žymiausia tos rušies lietuvių įstaiga pasaulyj.

— B.

Kupiškėnų Kliubo Vadas.

Generalis organizatorius ir sekretorius Jonas J. Kulis, grįžo iš po kelionės po Ameri ką, su organizacijos K. B. K. A. reikalais. Jis per 7-nius mėnesius suorganizavo 8-nias kuopas: Clevelande, Pittsburghe, New Yorke, Newark, Waterbury, Baltimore, Worcester, ir Toronte, Canadoje.

Canados Lietuviams didelis pagirimas už jų stropų darbą. Jie patys suorganizavo Kuopą— numerį 8-tą.

Jonas J. Kulis grįžęs Chicagon, rengia generalinę atskaitą. Visų kuopų K. B. K. A., sekančią sasaitę bus paskelbta visuose Lietuvių laikraščiose, kiek K. B. K. A. turi narių, kiek viena kuopa, kiek surinkta pinigų, narių skaičius, išlaidos ir kiek K. B. K. A. turto ižde.

Generalis org. Jonas J. Kulis atliko didelį ir sunkų darbą, bet dar didesnis darbas jo laukia ateityje. Vienas žmogus, kiek nuveikė! Bet jeigu kiekiena kuopa turėtų po tokį organizatorių, kaip Jonas J. Kulis: galingą drąsų, iškalbų, energingą ir pasekmingą vyrą; tai Kupiškėnai ir 14-ka aplinkinių valsčių matytų stebuklą: 1932 butų pastatytas Liaudies namas Kupišky. Visi padoresni žmonės prisirašo ir remia Kupiškėnų kliubą.

—Kliubietis

P-LĖ NORVIDAITĖ GRĮŽO IŠ VAKACIJŲ

Praleidus smagiai dvi savaites laiko Forest Beach stovykloje, p-lė A. Norvidaitė sugrįžo atgal į Chicagą, pas savo tėvelius.

Tą stovyklą finansavo Y. W. C. A. ir visiems atostoginingkams suteikė kuo didžiausią malonumą.

Dvi dienas savo vakacijų ji pašventė Sandaros piknike ir dalyvaudama programe, kaipo šokėja, suteikė didžiausio džiaugsmo visiems sandariečiams.

Sekanti Vasarį ji užbaigs Lindbloom aukštesniąją mokyklą.

Ji mokinasi šokti pas Harriet Gallagher, jau 3½ metų.

Ji stovykloje pašoko keturis šokius ir susilaukė gausių aplodismentų.

Sekantį sezona, p-lė Norvidaitė mano įstoti į Birutę, kur jos motina priklausė prieš 20 metų.

Su ja kartu atostogavo p-lė Adeline Proncektis.

P-LĖ FRANCES STUNGIS EINA Į STONĄ MOTERYSTĖS

P-lė Frances Stungis, 3300 Wabansia Ave., apsiveda su p. A. Pauza. Vestuvės įvyks Lapkričio 11 d., 1931 m., Šv. Mykolo bažnyčioje.

P-lė F. Stungis yra veikli visuomenės veikėja. Ji priklauso prie "Kultūros Ratelio" ir keletą metų buvo jo sekretorium.

p. A. Panza yra veikluš ir populerus K of L's narys.

Juodu sudaro labai gražią porelę ir mes linkime šiedviem kuo didžiausios laimės ir linksmybės.

Pažymėtina, kad p-lės F. Stungis vestuvės įvyksta tuojaus po jos "Birthday," taip, kad ji gaus vyrą kaip dovaną.

PARSIDUODA

Naujas medinis 5 kambarių rezidencijos namas, ant 45 pėdų loto, naujas fondamentas, vaksuoti porčiai, saulės kambarys, moderniški įtaisymai, arti mokyklos, busų ir gatvekarių linijos. Prekė tik **$6,500.00.** Kreipkities pas sav. Jos. M. Herdo, 2121 W. 57th St., Tel. Grovehill 1191.

Parsiduoda 10 kambarių namas, 35 pėdų lotas, gerame stovyje; arti gatvekarių ir buso linijos; lengva peridrbti į dviejų pagyvenimų namą—**$11,000.** Savininkas 930 S. Lyman Ave., Oak Park, (arti Harrison St.)

PARSIDUODA PIGIAI JAUNAI PORAI

Gražus keturių kambarių rakandai (furnitures), naudo ti tiktai du mėnesiu, turiu parduoti šią sąvaitę. $350 parlorio setas už $85; walnut dining kambario setas verties $275 už $65; walnut mėgamo jo setas verties $290 už $85; $95 coxwell krėslas už $25; $300 elektrikinis radio už $50; Amerikoniška Orientališka karpeta, 9 x 12, verties $150 už $35; Wilton karpeta 9 x 12 verties $75 už $15. 7823 Euclid Ave., netoli 79th gatvės, 1 blakas į vakarus nuo Jeffery Ave., Tel. So. Shore 9093.

RENGIASI APSIVEST

Spalio 18 d. p-lė M. Yudis apsives su p. P. Kooper, iš Cleveland, Ohio.

P-lė Yudis dirbo p. Narvido kepykloje per 5 metus ir pasižymėjo nepaprastu ištikimu mu ir teisingumu. Vestuvių ceremonijos atsibus Šv. Kazimiero bažnyčioj.

—A. N.

Sugrįžo iš Atostogų

Šiomis dienomis sugrįžo iš atostogų Dr. St. Naikelis, kuris išbuvo porą savaičių. Smagiai praleidęs atostogas, labai gerai atrodo ir , sakosi, gerai jaučiasi. Praleidęs atostogas ten kur toli Visconsino valstijoj,sako buvę pereitą savaitę tenai labai šalta. Kur tokia vieta nesitėravai, nes žinau, kad nekalti berneliai nesako teisybės, kur jie buna ir ką daro ir todel tą klausimą ištirti palieku nekaltom panelėm apie bernelius.

Dr. S. Naikelis nuo seredos vėliai priiminėja ligonius savo puošniam ofise ir rengias prie operacijų. Velinu gero pasisekimo tau daktare.

—A. K.

PADĖKA.

Gerb. drauge p. J. Zolp:-

Dėkavoju tamstai už tokią gerą tvarką, kad mane taip aprupinai, kaip tėvas vaiką. Tamstos čekius visi maino, bet daugelis amerikiečių parsivežė kitų kompanijų čekius, tai nenori mainyti. Tai mielas drauge, dėkavoju tamstai už gerą patarnavimą ir dėkavoju visiems draugams. Prašau atiduoti geras dienas visiems mano pažįstamiems.

Su pagarba,
Felix Laurinavičia,
Kražių paštas,
Pašilio miestelis,
Lietuva.

Išsirenduoja Pigiai

Išsirenduoja 4, 5 ir 6 kambarių flatai už $14.00 $15.00 ir $18.00 mėnesiui; naujai pertaisyti ir gerai apšviesti. Kreipkitės 735 W. 49th Pl., Chicago.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — musų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St.,
Tel. Calumet 3399
Res. 828 W. 34th Place
Tel. Yards 3408

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsed St.
Valandos: nuo 10—4, nuo 6iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Saugu siųsti pinigus per musų įstaigą.
15 metų nei vienas centas nežuvo.
Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas.
Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame $40.00 už $50.00 ir $80.00 už $100.00 — Cash.
Atsilankyk ypatiškai arba prisiųsk per paštą, apdraustame laiške.

John J. Zolp
4559 S. Paulina St.
CHICAGO, ILL.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau savo tėvo William Yokus, apie 60 met. amžiaus. Prieš 14 metų gyveno Horrison, N. J., vėliaus buk gyvenęs Greenport, N. Y. ant ukės (farmos). Prašau patį atsiliepti, arba kas apie jį žino, pranešti už ką busiu labai dėkinga, nes norėčiau dar nors kartą jį pamatyti.

Duktė Klara,
Box 141
3236 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

CHERATONE GYDUOLĖS
Vidurių užkietėjimo priešas

Įvairių daržovių mišinys, kuris išvalo ir pataiso vidurius. Šis vaistas išvalydamas vidurius pataiso apetitą. Jis yra ekomenduojamas del kepenų pairimo, geltlėgės ir tulžies sugedimo. Garantuojama pa uosavimą arba sugrąžiname pinigus.

CHEROKEE MEDICINE CO.
2110 S. Halsted St., Chicago.
REIKALINGI AGENTAI
KUPONAS:
Prašau prisiųsti man iš anksto apmokėtą $2.50 Butelį
75 c. Butelį Reguliario didumo
Mėginimo didumo
Pavardė.....
Adresas .....
Miestas..... vals.....

Tel.: Virginia 2448
Archer Ave. Bird Store

Parduodame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šiltų Kraštų Žuvis, Stiklinius Žuvims Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.

John F. Kalkė, Savininkas.
4123 Archer Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

Universal Restaurant

Visuomet gausi šviežius ir skaiai pagamintus valgius.
750 West 31st Street.
Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS, Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS.
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
ŠKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st.
Room 1502 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0331—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Phone Hemlock 2061
DR JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 South Western Avenue
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis nuo 9 iki 12.

Rez. Phone Grovehill 1321
Ofiso Tel. Lafayette 4180
Dr. Vincent C. Steele
DENTISTAS
4180 Acher Av., šale Midland Bank
Valandos: 10 iki 12 A. M., 1 iki 5 P. M., 6 iki 8 P. M.

Dr Suzan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet
Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rezidencijos
Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 West 35th St.
(kampas 35-tos ir S. Halsted St.)
Ofiso valandos:
nuo 1 iki3, nuo 6:30 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį

A. L. Davidonis, M. D.
4910 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryto;
Nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Virš Marshfield Drug Store
Arti 47th Street

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Stree
(arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 3133 South Halsted Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: **6504 South Artesian Avenue**
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antrad. ir šeštad. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryta.
Rez.: **6640 S. Maplewood Ave.**
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA
Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkėlė savo abu ofisų į naują vietą
po numeriu
4645 So. Ashland Ave.
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai **6641 So. Albany Ave.**
Tel.: Prospect 1930

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

Phone Victory 1188
DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street.
N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENJAUSIAS LIETUVIS
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji man rašyti viešą pašt, pašaukite telefonu
Phone Lafayette [illegible]